

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
«28» серпня 2021 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

«28» серпня 2021 року

М.П.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«ЄВРОПЕЙСЬКА, ЄВРОАТЛАНТИЧНА ІНТЕГРАЦІЯ
ТА НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА»
для підготовки на другому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за денною формою навчання

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИКИ:

Доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка економічних наук, доцентка
«27» серпня 2021 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

Доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка економічних наук, доцентка
«27» серпня 2021 року

_____ Олена ХИТРА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«27» серпня 2021 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, доцент
«27» серпня 2021 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ

Деканеса факультету управління та економіки, кандидатка економічних наук, доцентка
«27» серпня 2021 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	4
1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	4
1.2.	Лекції	–	4
1.3.	Семінарські (практичні) заняття	–	6
1.4.	Самостійна робота студентів	–	11
1.5.	Індивідуальні завдання	–	13
1.6.	Підсумковий контроль	–	32
2.	Схема нарахування балів	–	33
3.	Рекомендовані джерела	–	35
3.1.	Основні джерела	–	35
3.2.	Допоміжні джерела	–	37
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	45

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин											
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем. (прак).	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Глобальні процеси та проблеми сучасності	12	2	2	–	–	8	12,5	0,5	1	–	–	11
2.	Глобалізація та публічна політика	10	1	1	–	–	8	11	0,5	0,5	–	–	10
3.	Основи глобального врядування	10	1	1	–	–	8	11	0,5	0,5	–	–	10
4.	Еволюція ідеї європейської Єдності. Сенс європейської інтеграції.	13	2	2	–	–	9	12,5	0,5	1	–	–	11
5.	Історія, стан і перспективи взаємовідносин України та Європейського Союзу	13	2	2	–	–	9	13	1	1	–	–	11
6.	Північноатлантичний альянс та реалізація державної політики України у сфері євроатлантичної інтеграції	12	2	2	–	–	8	13	1	1	–	–	11
7.	Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки	12	2	2	–	–	8	12,5	0,5	1	–	–	11
8.	Інституційні засади політики національної безпеки	12	2	2	–	–	8	11	0,5	0,5	–	–	10
9.	Методи реагування на загрози національній безпеці	13	2	2	–	–	9	11	0,5	0,5	–	–	10
10.	Основи стратегічного управління у сфері національної безпеки	13	2	2	–	–	9	12,5	0,5	1	–	–	11
	Усього	120	18	18	–	–	84	120	6	8	–	–	106

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Глобальні процеси та проблеми сучасності	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст та історичні витоки глобалізації. Цілісність сучасного світу та його розмаїття. 2. Школи глобалістики. 3. Синергетична концепція глобалізації. 4. Глобалізація: зміст поняття та особливості прояву. 5. Концепція сталого розвитку як відповідь на виклики глобалізації. 	
2.	Глобалізація та публічна політика	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття цивілізації. Цивілізаційна структура сучасного світу. 2. Місце і роль України у сучасних процесах глобалізації та інтеграційних процесах. 	
3.	Основи глобального врядування	1
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови створення системи глобального управління. 2. Синонімічна, планетарна, наднаціональна і цивілізаційна концепції глобального управління 	
4.	Еволюція ідеї європейської єдності. Сенс європейської інтеграції.	2
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови інтеграційних процесів в Європі. 2. Основні віхи в історії європейської інтеграції. Розширення ЄС. 3. Інституційно-правова система ЄС. Проблеми інституційного перетворення Євроспільноти. 4. Принцип субсидіарності. 5. Вихід Британії з ЄС: головні наслідки. 	
5.	Історія, стан і перспективи взаємовідносин України та Європейського Союзу	2
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ініціативи Європейського Союзу: Європейська політика сусідства; Ініціатива ЄС «Східне партнерство». 2. Хронологія відносин між Україною і ЄС. 3. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС. 4. Набуття Україною статусу кандидата на вступ до ЄС. Основні підсумки 24-го саміту Україна – ЄС. 	
6.	Північноатлантичний альянс та реалізація державної політики України у сфері євроатлантичної інтеграції	2
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Передумови та історія створення НАТО. 2. Етапи розширення та поглиблення співпраці в рамках організації Північноатлантичного договору. 3. Сучасна безпекова політика Північноатлантичного Альянсу. 4. Інституційна структура органів співробітництва Україна – НАТО. Річна національна програма під егідою Комісії Україна – НАТО. 5. Подання заявки на пришвидшений вступ України до НАТО. Головні підсумки Вільнюського саміту НАТО 2023 року. 	
7.	Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки	2
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основний зміст та виклики системи міжнародної і національної безпеки. 2. Спільна зовнішня та безпекова політика ЄС. 	
8.	Інституційні засади політики національної безпеки	2
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст та основні завдання державної політики національної безпеки. 2. Законодавчі аспекти управління національною безпекою: зарубіжний досвід. 	
9.	Методи реагування на загрози національній безпеці	2
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні загрози національній безпеці. 2. Адаптація Глобальних цілей сталого розвитку до умов України. 3. Правові методи забезпечення національної безпеки України. 4. Організаційно-технічні методи забезпечення національної безпеки України. 	

	5. Економічні методи забезпечення національної безпеки України.	
10.	Основи стратегічного управління у сфері національної безпеки	2
	1. Зміст, основні функції та напрями державного управління національною безпекою. 2. Особливості стратегічного управління у сфері національної безпеки. 3. Формування системи стратегічного планування і прогнозування у сфері національної безпеки України.	
	Усього	18

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1

Тема 1. Глобальні процеси та проблеми сучасності

Питання для усного опитування та дискусії

1. Школи глобалістики.
2. Глобалізація інформаційних процесів. Чинники формування глобального «інформаційного суспільства».
3. Глобалізація світової економіки в контексті дослідження тенденцій людського розвитку.
4. Синергетичний зміст процесів глобалізації.
5. Передумови й рушійні сили глокалізації як своєрідного синтезу процесів глобалізації та локалізації.
6. Концепція сталого розвитку як відповідь на виклики глобалізації.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: глобалізація, глобальний розвиток, глобальна система, глобальне суспільство, глокалізація, інтеграція, інтернаціоналізація, коеволуція, локалізація, модернізація, регіоналізація, сталий розвиток, суверенітет, традиціоналізм.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- зміст та основні передумови розвитку глобалізаційних процесів;
- глобальні моделі світового розвитку;
- загальна класифікація глобальних проблем людства;
- поняття й індикатори сталого розвитку.

Семінарське заняття 2

Теми 2–3. Глобалізація та публічна політика. Основи глобального врядування

Питання для усного опитування та дискусії

1. Зміст та класифікація цивілізацій.
2. Характерні риси та проблеми сучасного етапу розвитку цивілізації.
3. Принципи формування глобальної цивілізації.
4. Передумови розроблення сценарію розвитку глобальної цивілізації в умовах глобальних криз.
5. Формування системи глобального менеджменту.
6. Проблеми і перспективи участі України в системі глобального врядування.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: цивілізація, суспільство, культура, публічне управління, міжнародне публічне управління, врядування, глобальний діалог, політичний консенсус.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- участь України в процесах інтеграції і глобалізації;
- концепції глобального управління;
- функції та призначення міжнародних організацій у вирішенні глобальних проблем людства;
- можливості досягнення політичного консенсусу у глобальному діалозі цивілізацій.

Семінарське заняття 3

Тема 4. Еволюція ідеї європейської єдності. Сенс європейської інтеграції.

Питання для усного опитування та дискусії

1. Сучасні центри інтеграції (США, Західна Європа, Японія).
2. Історія створення Європейського Співтовариства.
3. Інституційне забезпечення функціонування ЄС.
4. Правове забезпечення функціонування ЄС. Маастріхтський договір. Амстердамський договір. Ніцький договір. Лісабонський договір.
5. Основні етапи інтеграції та вимоги членства у Європейському Союзі.
6. Зміст Стратегії сталого розвитку «Європа 2020».
7. Координація євроінтеграційної політики в державах-членах Європейського Союзу 2004, 2007 та 2013 років розширення.
8. Перспективи подальших інтеграційних процесів в умовах внутрішньої нестабільності ЄС. Вихід Великої Британії з ЄС (Brexit).

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: інтеграція, центри інтеграції, інтеграційні процеси, міжнародні організації, єдність, європейська єдність, об'єднана Європа, Європейський Союз, Європейські співтовариства, установчі договори ЄС, інституції Євросоюзу.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- НАФТА та її роль у посиленні взаємозалежності в Північній Америці;
- азійсько-тихоокеанський регіон в сучасних інтеграційних зв'язках;
- основні віхи в історії становлення Європейського Союзу;
- класифікація та визначення принципів функціонування Європейського Союзу;
- опрацювання основного змісту договорів, що формують правове забезпечення функціонування Євросоюзу;
- процедури виходу з ЄС (ст. 50 Лісабонського договору).

Семінарське заняття 4

Тема 5. Історія, стан і перспективи взаємовідносин України та Європейського Союзу

Питання для усного опитування та дискусії

1. Європейська стратегія (передвступна стратегія): зміст та основні елементи.
2. Договірна база взаємовідносин між Україною та ЄС: основні положення та значення для України. Угода про партнерство та співробітництво. План дій Україна – ЄС. Порядок денний асоціації. Угода про асоціацію.
3. Особливості статусу кандидата на вступ до ЄС для України.
4. Основні підсумки 24-го саміту Україна – ЄС.

5. Ключові положення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року.

6. Загальні засади регіонального розвитку та місцевого самоврядування в Європейському Союзі.

Практичне завдання

Завдання (робота у малих групах). Проаналізувати успіхи та проблеми однієї (на вибір студентів) з офіційних країн-кандидатів на членство у ЄС.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: інтеграція, безпека, партнерство, сусідство, субсидіарність, асоціація, угода про асоціацію.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- опрацювання ключових аспектів угоди про асоціацію між Україною та ЄС (коротка характеристика його основних розділів);
- досвід координації процесу європейської інтеграції 2004 року розширення (Польща, Словаччина, Чехія, Литва, Латвія, Естонія, Кіпр, Мальта, Словенія та Угорщина);
- досвід координації процесу європейської інтеграції 2007 року розширення (Болгарія та Румунія);
- досвід координації процесу європейської інтеграції 2013 року розширення (Хорватія);
- забезпечення реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції в Україні;
- дослідження європейських традицій місцевого самоврядування та забезпечення регіонального розвитку;
- характеристика ініціатив Європейського Союзу (Європейська політика сусідства, Східне партнерство).

Семінарське заняття 5

Тема 6. Північноатлантичний альянс та реалізація державної політики України у сфері євроатлантичної інтеграції

Питання для усного опитування та дискусії

1. Передумови та історія створення НАТО.
2. Етапи розширення та поглиблення співпраці в рамках організації Північноатлантичного договору.
3. Критерії вступу до НАТО.
4. Процедура прийняття рішень у НАТО.
5. Сучасна безпекова політика Північноатлантичного Альянсу.
6. Напрями співпраці з державами поза межами Альянсу. Програми «Партнерство заради миру», «Середземноморський діалог», «Стамбульська ініціатива співпраці», контактні країни НАТО.
7. Історія співпраці Україна – НАТО.
8. Інституційна структура органів співробітництва Україна – НАТО.
9. Концепція забезпечення національної системи стійкості.
10. План заходів щодо реалізації стратегії комунікації з питань євроатлантичної інтеграції України на період до 2025 року.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: контактна місія НАТО, План дій щодо членства в НАТО, «Середземноморський діалог», Хартія про Особливе партнерство між Україною та НАТО.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- історичні передумови створення НАТО;
- трансформація НАТО на рубежі ХХ–ХХІ ст.;
- розширення НАТО в період холодної війни;
- критерії розширення НАТО в сучасних умовах;
- миротворчі операції за участю НАТО;
- система колективної безпеки НАТО.

Семінарське заняття 6

Тема 7. Трансформація систем забезпечення міжнародної та європейської безпеки

Питання для усного опитування та дискусії

1. Особливості реалізації спільної зовнішньої та безпекової політики Європейського Союзу.
2. Спільна зовнішня та безпекова політика ЄС після Лісабонської угоди.
3. Глобальна стратегія зовнішньої політики і політики безпеки ЄС.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: безпека, міжнародна безпека, національна безпека, регіональна безпеки, моделі міжнародної безпеки, загрози безпеці, виклики безпеці, безпекова політика Європейського Союзу.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- формування і еволюція оборонної та безпекової політики Євросоюзу (політико-інституційний аспект);
- роль та ефективність безпекових інститутів в Європі в сучасних умовах;
- актуальні проблеми європейської системи безпеки;
- основний зміст Глобальної стратегії зовнішньої політики і політики безпеки ЄС;
- Україна та Європейське оборонне агентство.

Семінарське заняття 7

Тема 8. Інституційні засади політики національної безпеки

Питання для усного опитування та дискусії

1. Поняття, зміст і призначення системи забезпечення національної безпеки.
2. Гарантії ефективного управління національною безпекою.
3. Структура системи забезпечення національної безпеки України.
4. Структура системи управління національною безпекою України.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: безпека, національна безпека, національні інтереси, загрози національній безпеці, складові національної безпеки.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- загрози національним інтересам і національній безпеці України у різних сферах;
- повноваження суб'єктів забезпечення національної безпеки;
- основні функції суб'єктів забезпечення національної безпеки України;
- форми та механізми недержавного забезпечення національної безпеки;
- повноваження місцевих та регіональних органів влади у сфері оборони та національної безпеки.

Семінарське заняття 8

Тема 9. Методи реагування на загрози національній безпеці

Питання для усного опитування та дискусії

1. Адаптація Глобальних цілей сталого розвитку до умов України.
2. Політичні і правові методи забезпечення національної безпеки.
3. Організаційно-технічні методи забезпечення національної безпеки.
4. Економічні методи забезпечення національної безпеки.
5. Функції Державної служби захисту критичної інфраструктури та забезпечення національної системи стійкості України.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: безпека, національна безпека, національні інтереси, загрози національній безпеці, методи забезпечення безпеки, сталий розвиток.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- державні методи реагування на загрози національній безпеці;
- недержавні методи реагування на загрози національній безпеці;
- особливості переходу України до сталого розвитку.

Семінарське заняття 9

Тема 10. Основи стратегічного управління у сфері національної безпеки

Питання для усного опитування та дискусії

1. Стратегії національної безпеки зарубіжних країн.
2. Основні положення Стратегії національної безпеки України.
3. Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року.
4. План заходів з реалізації Концепції забезпечення національної системи стійкості до 2025 року.
5. Система воєнної безпеки України. Воєнна доктрина України.
6. Ключові положення Стратегії забезпечення державної безпеки, введеної в дію Указом Президента України від 16 лютого 2022 р. № 56/2022.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами тестових завдань з питань теми заняття.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: безпека, національна безпека, сталий розвиток, національні інтереси, пріоритети національних інтересів, правоохоронні органи, доктрина, воєнна доктрина, Воєнна організація держави.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- цілі Стратегії національної безпеки України;
- актуальні загрози національній безпеці України;
- основні напрями державної політики з питань національної безпеки;
- основні вектори стратегії сталого розвитку України;
- забезпечення воєнної безпеки України;
- виклики національного самовизначення;
- патріотичне виховання молоді як невід’ємна складова забезпечення національної безпеки України.

1.4. Самостійна робота студентів

Тема 1. Глобальні процеси та проблеми сучасності

Завдання 1. Опишіть глобальні процеси природного характеру сучасного світу. Результати подайте у вигляді таблиці:

Глобальні процеси	Характеристика
Екологічні процеси	
Зростання чисельності людської популяції	
Зміна клімату	
Виснаження природних ресурсів	
Скорочення біорізноманітності	

Завдання 2. Проаналізуйте рівень України за індикаторами сталого розвитку (таблиця), зробіть висновки про динаміку ситуації за 2020–2023 рр. та її вплив на участь нашої держави у глобалізаційних та інтеграційних процесах.

Група індикаторів	Орієнтовний набір індикаторів	Кількісно-якісна інтерпретація значень	Обґрунтування впливу на участь держави у глобалізаційних та інтеграційних процесах
1. Соціальні	Середня тривалість життя; співвідношення середньої та мінімальної заробітних плат; частка населення, яке проживає в екологічно небезпечних умовах; темпи зростання зайнятості населення; рівень дитячої смертності; доступ до інформації; захист і поліпшення здоров’я людей; співвідношення динаміки витрат на освіту і динаміки ВВП; питома вага населення з вищою освітою		
2. Економічні	Темпи зростання ВВП; зміна характеристик споживання; доступ до використання природних ресурсів; частка екологічно чистих технологій в їх загальній сукупності; питома вага продуктів, товарів, послуг, вироблених із заощадженням природних ресурсів, у загальній їх кількості; питома вага продуктів, товарів, послуг, вироблених із заощадженням енергії чи використанням альтернативних джерел енергії, у загальній їх		

	кількості		
3. Екологічні	Споживання водних ресурсів, в т. ч. чистої питної води; обсяги стічних вод та ефективність їх очищення; площа заповідних територій; площа природно-рекреаційних територій; кількість лісових угідь та темпи зростання заліснення; обсяги викидів в атмосферу, в т. ч. від транспортних засобів; обсяги побутових відходів, в т. ч. частка обсягу побутових відходів, що утилізують ся; обсяги радіоактивних відходів; обсяги хімічних та інших небезпечних відходів, в т. ч. непридатних та заборонених до використання пестицидів; кількість господарств, які запроваджують практику сталого сільського господарства; кількість господарств, які запроваджують органічне землеробство		
4. Інституційні	Наявність законодавчої бази з питань сталого розвитку (концепція, стратегія, плани: загальнодержавний, регіональні, місцеві); наявність державних та місцевих органів, що здійснюють управління з впровадження сталого розвитку; витрати на утримання органів державного управління; витрати на утримання органів місцевого самоврядування; індекс ефективності державного управління; участь громадськості в обговоренні та прийнятті рішень		

Тема 2. Глобалізація та публічна політика

Завдання 1. Опишіть характерні відмінності відомих Вам класифікацій цивілізації. Результати подайте у вигляді таблиці.

Класифікації цивілізації	Відмінності
Класифікація ...	
Класифікація ...	
Класифікація ...	

Завдання 2. Опишіть характерні проблеми сучасного етапу розвитку цивілізації. Результати подайте у вигляді таблиці.

Характерні проблеми	Суть

Тема 3. Основи глобального врядування

Завдання 1. Дайте характеристику напрямів та концепцій глобальної еволюції державно-управлінських систем. Результати подайте у вигляді таблиці.

Напрями та концепції	Характеристика
Зміна моделі громадської участі у прийнятті рішень органами влади	
Концепція «відкритого уряду» та електронного уряду	
Формування публічного менеджменту	
Адаптація державної політики до процесів глобалізації управління	
Перехід від ієрархічних до мережевих моделей побудови управлінських систем	

Тема 4. Еволюція ідеї європейської єдності. Сенс європейської інтеграції

Завдання 1. Проаналізуйте призначення основних інституцій Європейського Союзу та заповніть таблицю.

Назва	Процедура формування	Склад	Функції	Зміни відповідно до Лісабонського договору
Європейська Комісія				
Європейський парламент				
Рада ЄС				
Європейська рада				
Суд ЄС				

Завдання 2. Проаналізуйте розширення ЄС і Brexit. Результати подайте у вигляді таблиці.

Хвилі	Рік	Країни	Особливості та значення для ЄС
Перше розширення			
Друге розширення			
Третє розширення			
Четверте розширення			
П'яте розширення			
Шосте розширення			
Сьоме розширення			
Brexit			

Тема 5. Історія, стан і перспективи взаємовідносин України та Європейського Союзу

Завдання 1. Опишіть у таблиці очікувані результати для України від поглиблення інтеграції до ЄС.

Сфера	Позитивні	Негативні
Політична		
Економічна		
Соціальна		

Завдання 2. Охарактеризуйте найбільш перспективні напрями співробітництва Україна – ЄС.

Напрямок	Обґрунтування

Завдання 3. Проаналізуйте ініціативи Європейського Союзу стосовно суміжних держав та заповніть таблицю.

Ініціатива Євросоюзу	Європейська політика сусідства	Східне партнерство
Рік започаткування, ініціатори		
Склад учасників		
Мета, пріоритети		
Значення та наслідки для України		

Тема 6. Північноатлантичний альянс та реалізація державної політики України у сфері євроатлантичної інтеграції

Завдання 1. Підготуйте есе на тему: «Розвиток взаємовідносин України з НАТО: історія та перспективи».

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі розрахункових робіт. Завдання обирається студентом на початку семестру і виконується за ustalеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання розрахункових робіт

У процесі вивчення навчальної дисципліни студенти виконують індивідуальні завдання у вигляді *розрахункових робіт на тему «Аналіз та оцінка індикаторів складових національної безпеки України (або її окремих областей)¹»*. Ці розрахункові завдання стосуються тем 7–10 тематичного плану навчальної дисципліни.

Розрахунки мають здійснюватись за допомогою Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України, затверджених Наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 29.10.2013 р. № 1277.

Згідно з цими Методичними рекомендаціями студент має на власний розсуд обрати для проведення розрахунків один з видів безпеки:

- 1) виробнича безпека;
- 2) демографічна безпека;
- 3) енергетична безпека;
- 4) зовнішньоекономічна безпека;
- 5) інвестиційно-інноваційна безпека;
- 6) макроекономічна безпека;
- 7) продовольча безпека;
- 8) соціальна безпека;
- 9) фінансова безпека (у т. ч., банківська безпека; безпека небанківського фінансового ринку; боргова безпека; бюджетна безпека; валютна безпека; грошово-кредитна безпека).

Доцільно зауважити, що:

виробнича безпека - це стан виробничої сфери країни, за якого забезпечується максимально ефективно використання наявних виробничих потужностей у країні, їх

¹Конкретна складова національної безпеки та область обирається студентом самостійно.

модернізація та розширене відтворення, зростання рівня інноваційності виробництва та підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки;

демографічна безпека - це стан захищеності держави, суспільства та ринку праці від демографічних загроз, за якого забезпечується розвиток України з урахуванням сукупності збалансованих демографічних інтересів держави, суспільства й особистості відповідно до конституційних прав громадян України;

енергетична безпека - це стан економіки, що сприяє ефективному використанню енергетичних ресурсів країни, наявності на енергетичному ринку достатньої кількості виробників та постачальників енергії, а також доступності, диференційованості та екологічності енергетичних ресурсів;

зовнішньоекономічна безпека - це стан відповідності зовнішньоекономічної діяльності національним економічним інтересам, що забезпечує мінімізацію збитків держави від дії негативних зовнішніх економічних чинників та створення сприятливих умов для розвитку економіки завдяки її активній участі у світовому розподілі праці;

інвестиційно-інноваційна безпека - це стан економічного середовища у державі, що стимулює вітчизняних та іноземних інвесторів вкладати кошти в розширення виробництва в країні, сприяє розвитку високотехнологічного виробництва, інтеграції науково-дослідної та виробничої сфери з метою зростання ефективності, поглиблення спеціалізації національної економіки на створенні продукції з високою часткою доданої вартості;

макроекономічна безпека - це стан економіки, за якого досягається збалансованість макроекономічних відтворювальних пропорцій;

продовольча безпека - це стан виробництва продуктів харчування в країні, що здатний повною мірою забезпечити потреби кожного члена суспільства в продовольстві належної якості за умови його збалансованості та доступності для кожного члена суспільства;

соціальна безпека - це стан розвитку держави, за якого держава здатна забезпечити гідний і якісний рівень життя населення незалежно від віку, статі, рівня доходів, сприяти розвитку людського капіталу як найважливішої складової економічного потенціалу країни;

фінансова безпека - це стан фінансової системи країни, за якого створюються необхідні фінансові умови для стабільного соціально-економічного розвитку країни, забезпечується її стійкість до фінансових шоків та дисбалансів, створюються умови для збереження цілісності та єдності фінансової системи країни. Фінансова безпека, у свою чергу, має такі складові:

- *банківська безпека* - це рівень фінансової стійкості банківських установ країни, що дає змогу забезпечити ефективність функціонування банківської системи країни та захист від зовнішніх і внутрішніх дестабілізуючих чинників незалежно від умов її функціонування;

- *безпека небанківського фінансового сектору* - це рівень розвитку фондового та страхового ринків, що дає змогу повною мірою задовольняти потреби суспільства в зазначених фінансових інструментах та послугах;

- *боргова безпека* - відповідний рівень внутрішньої та зовнішньої заборгованості з урахуванням вартості її обслуговування та ефективності використання внутрішніх і зовнішніх запозичень та оптимального співвідношення між ними, достатній для задоволення нагальних соціально-економічних потреб, що не загрожує суверенітету держави та її фінансовій системі;

- *бюджетна безпека* - це стан забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості державних фінансів, що надає можливість органам державної влади максимально ефективно виконувати покладені на них функції;

- *валютна безпека* - це стан курсоутворення, який характеризується високою довірою суспільства до національної грошової одиниці, її стійкістю, створює оптимальні умови для поступального розвитку вітчизняної економіки, залучення в країну іноземних інвестицій, інтеграції України до світової економічної системи, а також максимально захищає від потрясінь на міжнародних валютних ринках;

- *грошово-кредитна безпека* - це стан грошово-кредитної системи, що забезпечує всіх суб'єктів національної економіки якісними та доступними кредитними ресурсами в обсягах та на умовах, сприятливих для досягнення економічного зростання національної економіки.

Найменування індикаторів рівня окремих складових економічної безпеки, порядок його розрахунку та джерела вхідної інформації наведені у таблиці.

Перелік індикаторів та джерел вхідної інформації за складовими економічної безпеки

№	Найменування індикатора, одиниця виміру	Порядок розрахунку індикатора	Джерело вхідної інформації
1	2	3	4
1. Виробнича безпека			
1.1	Середнє співвідношення обсягів валової доданої вартості (далі - ВДВ) промисловості України та ВДВ промисловості окремих країн Європи, відсотків	$0,34П + 0,16Н + 0,28Іс + 0,22Іт$, де П - (ВДВ промисловості України, у цінах 2007 року, млн. гривень / середньорічний курс гривні до євро у 2007 році) / ВДВ промисловості Польщі, у цінах 2007 року, млн. євро x 100; Н - (ВДВ промисловості України, у цінах 2007 року, млн. гривень / середньорічний курс гривні до євро у 2007 році) / ВДВ промисловості Німеччини, у цінах 2007 року, млн. євро x 100; Іс - (ВДВ промисловості України, у цінах 2007 року, млн. гривень / середньорічний курс гривні до євро у 2007 році) / ВДВ промисловості Іспанії, у цінах 2007 року, млн. євро x 100; Іт - (ВДВ промисловості України, у цінах 2007 року, млн. гривень / середньорічний курс гривні до євро у 2007 році) / ВДВ промисловості Італії, у цінах 2007 року, млн. євро x 100	експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату) Середній курс гривні, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446 Eurostat (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database
1.2	Різниця індексу ВДВ промисловості України та Китаю, відсоткових пунктів	темп зростання ВДВ промисловості в Україні, відсоток до відповідного періоду попереднього року - темп зростання ВДВ промисловості Китаю, відсоток до відповідного періоду попереднього року	експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату) National Bureau of statistics of China (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.stats.gov.cn/english/statisticaldata/
1.3	Різниця індексу промислового виробництва України та Росії, відсоткових пунктів	індекс промислового виробництва України, відсоток до відповідного періоду попереднього року - індекс промислового виробництва Росії, відсоток до відповідного періоду попереднього року	експрес-випуск "Підсумки роботи промисловості України" (видання Держстату) Статистический справочник / Росстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.gks.ru
1.4	Ступінь зносу основних засобів промисловості, відсотків	-	статистичний бюлетень "Баланс основних засобів України" (видання Держстату)
1.5	Частка високотехнологічної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції, відсотків	обсяг реалізованої промислової продукції, робіт, послуг у відпускних цінах підприємств (без ПДВ та акцизу), у відсотках до всієї реалізованої продукції: виробництво основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів (код за КВЕД - 2010 (21)) + виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції (26) + виробництво електророзподільної та контрольної апаратури (27.12) + виробництво інших транспортних засобів (30) (за виключенням виробництва залізничних локомотивів і рухомого складу (30.2))	експрес-випуск "Обсяг реалізованої промислової продукції та індекс обороту в Україні" (видання Держстату)
1.6	Трудомісткість промислового виробництва,	витрати на персонал на великих та середніх підприємствах промисловості, млн. гривень / обсяг реалізованої	Витрати на персонал на підприємствах за їх розмірами та видами економічної діяльності, Держстат (Електронний ресурс). - Режим

	відсотків	промислової продукції, робіт, послуг у відпускних цінах підприємств (без ПДВ та акцизу), млн. гривень x 100	доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/ експрес-випуск "Обсяг реалізованої промислової продукції та індекс обороту в Україні" (видання Держстату)
1.7	Рентабельність операційної діяльності промислових підприємств, відсотків	-	Рентабельність операційної діяльності підприємств за видами економічної діяльності, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/
1.8	Обсяг виконаних будівельних робіт до 1990 року, відсотків	-	експрес-випуск "Виконання будівельних робіт" (видання Держстату)
1.9	Ступінь зносу основних засобів у будівництві, відсотків	-	статистичний бюлетень "Баланс основних засобів України" (видання Держстату)
1.10	Рентабельність операційної діяльності підприємств будівництва, відсотків	-	Рентабельність операційної діяльності підприємств за видами економічної діяльності, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua
1.11	Ступінь зносу основних засобів на підприємствах транспорту та зв'язку, відсотків	-	статистичний бюлетень "Баланс основних засобів України" (видання Держстату)
1.12	Рентабельність операційної діяльності підприємств транспорту та зв'язку, відсотків	-	Рентабельність операційної діяльності підприємств за видами економічної діяльності, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/
1.13	Урожайність основних зернових та зернобобових культур, ц з 1 га площі збирання	-	статистичний бюлетень "Збирання врожаю сільськогосподарських культур та проведення інших польових робіт" (видання Держстату)
1.14	Середній річний удій молока від однієї корови, кг	-	статистичний бюлетень "Стан тваринництва в Україні" (видання Держстату)
1.15	Ступінь зносу основних засобів у сільському господарстві, мисливстві, лісовому господарстві, відсотків	-	статистичний бюлетень "Баланс основних засобів України" (видання Держстату)
1.16	Співвідношення імпортової ціни на газ в Україні та Європі, разів	вартість імпорту природного газу з Російської Федерації, тис. доларів США за 1 куб. метр / середньорічна вартість російського природного газу на кордоні з Німеччиною, доларів США за 1 куб. метр	Експорт-імпорт окремих видів товарів за країнами світу (товарна група - 2711110000), Зовнішньоекономічна діяльність, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua IMF Primary Commodity Prices, Міжнародний валютний фонд (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.imf.org/external/np/res/commod/inde

			x.aspx
2. Демографічна безпека			
2.1	Чисельність наявного населення, відсотків до рівня 1990 року	чисельність наявного населення періоду, що аналізується, тис. осіб / чисельність наявного населення у 1990 році, тис. осіб x 100	експрес-випуск "Демографічна ситуація в Україні" (видання Держстату)
2.2	Очікувана тривалість життя при народженні, років	-	демографічний щорічник "Населення України" (видання Держстату)
2.3	Коефіцієнт дитячої смертності (померло дітей віком до одного року), на 1 тис. народжених живими	-	експрес-випуск "Демографічна ситуація в Україні" (видання Держстату)
2.4	Коефіцієнт природного приросту, на 1 тис. осіб наявного населення	-	- " -
2.5	Частка населення похилого віку в загальній чисельності населення (станом на кінець звітної періоду), відсотків (коефіцієнт старіння)	-	Статистичний щорічник України, розділ "Населення" (видання Держстату)
2.6	Демографічне навантаження непрацездатного населення на працездатне, відсотків	чисельність населення у віці, молодшому та старшому за працездатний, осіб / чисельність населення у працездатному віці, осіб x 100	експрес-випуск "Розподіл постійного населення України за статтю та віком на 1 січня відповідного року" (видання Держстату)
2.7	Загальний коефіцієнт міграційного приросту, скорочення (-) (на 10 тис. осіб)	-	експрес-випуск "Демографічна ситуація в Україні" (видання Держстату)
3. Енергетична безпека			
3.1	Частка власних джерел у балансі паливно-енергетичних ресурсів держави, відсотків	(загальне постачання первинної енергії, тис. тонн нафтового еквіваленту - імпорт, тис. тонн нафтового еквіваленту) / загальне постачання первинної енергії, тис. тонн нафтового еквіваленту x 100	експрес-випуск "Енергетичний баланс України" (видання Держстату)
3.2	Рівень імпортової залежності за домінуючим ресурсом у загальному постачанні первинної енергії, відсотків	імпорт за домінуючим ресурсом у постачанні первинної енергії, тис. тонн нафтового еквіваленту / загальне первинне постачання за домінуючим ресурсом у постачанні первинної енергії, тис. тонн нафтового еквіваленту x 100	- " -

3.3	Частка імпорту палива з однієї країни (компанії) у загальному обсязі його імпорту, відсотків	обсяг імпорту за домінуючою країною за групою 27 "Палива мінеральні; нафта та продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні", млн. доларів США / загальний обсяг імпорту за групою 27 "Палива мінеральні; нафта та продукти її перегонки; бітумінозні речовини; воски мінеральні", млн. доларів США x 100	Експорт-імпорт окремих видів товарів за країнами світу, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/
3.4	Знос основних виробничих фондів підприємств паливно-енергетичного комплексу, відсотків	-	статистичний бюлетень "Основні засоби України" (видання Держстату)
3.5	Відношення інвестицій у підприємства паливно-енергетичного комплексу до валового внутрішнього продукту (далі - ВВП), відсотків	капітальні інвестиції за видом економічної діяльності "Виробництво та розподілення електроенергії, газу та води", млн. гривень / ВВП, млн. гривень x 100	експрес-випуск "Капітальні інвестиції в Україні" (видання Держстату) експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
3.6	Енергоємність ВВП, кг умовного палива/гривень	-	розрахунки Держенергоефективності відповідно до Методики розрахунку показника енергоємності валового регіонального продукту (наказ Держенергоефективності від 21.07.2011 N 63)
3.7	Запаси природного газу, місяців споживання	запаси природного газу, млн. куб. метрів / споживання природного газу, млн. куб. метрів / 12 місяців	Звіт про залишки і використання енергетичних матеріалів та продуктів перероблення нафти, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua Використання енергетичних матеріалів та продуктів перероблення нафти, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua
3.8	Запаси кам'яного вугілля, місяців споживання	запаси кам'яного вугілля, млн. тонн / споживання кам'яного вугілля, млн. тонн / 12 місяців	Звіт про залишки і використання енергетичних матеріалів та продуктів перероблення нафти, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua Використання енергетичних матеріалів та продуктів перероблення нафти, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua
3.9	Частка відновлювальних джерел у загальному постачанні первинної енергії, відсотків	(постачання гідроенергії, тис. тонн нафтового еквіваленту + постачання вітрової, сонячної енергії, тис. тонн нафтового еквіваленту + постачання біопалива та відходів, тис. тонн нафтового еквіваленту) / загальне постачання первинної енергії, тис. тонн нафтового еквіваленту x 100	експрес-випуск "Енергетичний баланс України" (видання Держстату)
3.10	Частка втрат при транспортуванні та розподіленні енергії, відсотків	втрати при транспортуванні та розподіленні енергії, тис. тонн нафтового еквіваленту / загальне постачання первинної енергії, тис. тонн нафтового еквіваленту x 100	- " -

4. Зовнішньоекономічна безпека			
4.1	Відкритість економіки, відсотків	((обсяг експорту товарів та послуг, млн. доларів США + обсяг імпорту товарів та послуг, млн. доларів США) x середній курс гривні до долара США) / ВВП, млн. гривень	Платіжний баланс і зовнішній борг України (видання Національного банку) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58128 Середній курс гривні, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446 експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
4.2	Коефіцієнт покриття експортом імпорту, разів	обсяг експорту товарів та послуг, млн. доларів США / обсяг імпорту товарів та послуг, млн. доларів США	Платіжний баланс і зовнішній борг України (видання Національного банку) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58128
4.3	Питома вага провідної країни-партнера в загальному обсязі експорту товарів, відсотків	найбільший обсяг експорту товарів з однієї країни, млн. доларів США / загальний обсяг експорту товарів, млн. доларів США x 100	Географічна структура зовнішньої торгівлі України товарами, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua
4.4	Питома вага провідної країни-партнера в загальному обсязі імпорту товарів, відсотків	найбільший обсяг імпорту товарів до однієї країни, млн. доларів США / загальний обсяг імпорту товарів, млн. доларів США x 100	- " -
4.5	Питома вага провідного товару (товарної групи) в загальному обсязі експорту товарів, відсотків	найбільший обсяг експорту товарів однієї товарної групи, млн. доларів США / загальний обсяг експорту товарів, млн. доларів США x 100	Товарна структура зовнішньої торгівлі, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua
4.6	Питома вага провідного товару (товарної групи) за виключенням енергетичного імпорту в загальному обсязі імпорту товарів, відсотків	найбільший обсяг імпорту товарів однієї товарної групи, млн. доларів США / загальний обсяг імпорту товарів, млн. доларів США x 100	- " -
4.7	Питома вага сировинного та низького ступеня переробки експорту промисловості в загальному обсязі експорту товарів, відсотків	100 - питома вага в загальному обсязі експорту продукції хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості (VI), машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання (XVI), засобів наземного транспорту, літальних апаратів, плавучих засобів (XVII), приладів та апаратів оптичних, фотографічних (XVIII)	- " -
4.8	Частка імпорту у внутрішньому споживанні країни, відсотків	імпорт товарів та послуг, млн. гривень / (випуск товарів та послуг, млн. гривень + експорт товарів та послуг, млн. гривень - імпорт товарів та послуг, млн. гривень)	Платіжний баланс і зовнішній борг України (видання Національного банку) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58128 Таблиця "витрати-випуск" (у цінах споживачів), Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу:

			http://www.ukrstat.gov.ua
4.9	Індекс умов торгівлі (ціновий), відсотків	-	Зовнішньоекономічна діяльність, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua
4.10	Завантаженість транзитних потужностей нафтотранспортної системи, відсотків	транзит нафти, млн. тонн / пропускна спроможність на виході нафтотранспортної системи x 100	Статистична інформація, Міненерговугілля (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/publish/category?cat_id=35081 Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України" (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.naftogaz.com
4.11	Завантаженість транзитних потужностей газотранспортної системи, відсотків	транзит газу, млрд. куб. метрів / проектна потужність на виході української газотранспортної системи x 100	Статистична інформація, Міненерговугілля (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://mpe.kmu.gov.ua/fuel/control/uk/publish/category?cat_id=35081 Національна акціонерна компанія "Нафтогаз України", (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.naftogaz.com
5. Інвестиційно-інноваційна безпека			
5.1	Валове нагромадження основного капіталу, відсотків ВВП	-	експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
5.2	Відношення вартості нововведених основних засобів до обсягу капітальних інвестицій, відсотків	вартість введених у дію нових основних засобів, млн. гривень / капітальні інвестиції, млн. гривень x 100	статистичний бюлетень "Баланс основних засобів України" (видання Держстату) експрес-випуск "Капітальні інвестиції в Україні" (видання Держстату)
5.3	Інтегральний індекс інвестиційної сприяєності бізнес-середовища, відсотків	середнє значення нормованих показників (індекс умов ведення бізнесу, індекс інвестиційної привабливості та індекс поточного фінансово-економічного стану підприємств України), де індекс поточного фінансово-економічного стану підприємств України - середньозважений за структурою випуску товарів та послуг в економіці України показник нормованих індексів поточного фінансово-економічного стану сільськогосподарських, промислових, будівельних, торговельних, транспортних підприємств та підприємств сфери послуг	"Doing Business" (видання International Finance Corporation and the World Bank) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.doingbusiness.org/ Європейська Бізнес Асоціація (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://eba.com.ua/uk/about-eba/indices/investment-attractiveness-index "Очікування сільськогосподарських підприємств щодо перспектив розвитку їх ділової активності", "Очікування промислових підприємств щодо перспектив розвитку їх ділової активності", "Очікування будівельних підприємств щодо перспектив розвитку їх ділової активності", "Очікування торговельних підприємств щодо перспектив розвитку їх ділової активності", "Очікування транспортних підприємств щодо перспектив розвитку їх ділової активності", "Очікування підприємств сфери послуг щодо перспектив розвитку їх ділової активності" (видання Держстату) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/
5.4	Відношення чистого приросту прямих іноземних інвестицій до ВВП, відсотків	прямі інвестиції (сальдо), млн. доларів США x середній курс гривні до долара США / ВВП, млн. гривень x 100	Платіжний баланс і зовнішній борг України (видання Національного банку) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58128 експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт

			України" (видання Держстату)
5.5	Відношення кредитів, наданих нефінансовим корпораціям та домашнім господарствам на придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості (кумулятивно, скореговані на курсову різницю), відсотків ВВП	$\frac{((\text{Кнеф. корп. у гривнях} + \text{Кд.г. у гривнях}) + ((\text{Кнеф. корп. у євро} + \text{Кд.г. у євро}) / \text{Тр гривні до євро}) + ((\text{Кнеф. корп. у доларах США} + \text{Кд.г. у доларах США}) / \text{Тр гривні до долара США}) + (\text{Кнеф. корп. в інших валютах} + \text{Кд.г. в інших валютах}))}{\text{ВВП} \times 100}$ <p>де Кнеф. корп. - кредити, надані нефінансовим корпораціям у розрізі валют на придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості (залишки коштів на кінець періоду), млн. гривень; Кд.г. - кредити, надані домашнім господарствам у розрізі валют на придбання, будівництво та реконструкцію нерухомості (залишки коштів на кінець періоду), млн. гривень; Тр гривні до євро - темп зростання середнього курсу гривні до євро, відсотків до відповідного періоду попереднього року; Тр гривні до долара США - темп зростання середнього курсу гривні до долара США, відсотків до відповідного періоду попереднього року</p>	Кредити, надані депозитними корпораціями (крім Національного банку України) (Національний банк) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44579 Середній курс гривні (Національний банк) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446 експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
5.6	Частка продукції, що була реалізована на конкурентних ринках країни, відсотків загального обсягу продукції (станом на початок року)	-	Звіт Антимонопольного комітету України за відповідний рік (Антимонопольний комітет) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.amc.gov.ua/amku/control/main/uk/publish/article/95116
5.7	Розмір економіки України, відсотків до світового ВВП	$\frac{(\text{валовий внутрішній продукт України, млн. гривень} / \text{середній курс гривні до долара США})}{\text{світовий валовий внутрішній продукт, млн. доларів США}} \times 100$	експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату) Середній курс гривні, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446 UNCTADstat (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://unctadstat.unctad.org/ReportFolders/reportFolders.aspx
5.8	Питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП, відсотків	-	експрес-випуск "Виконання наукових та науково-технічних робіт" (видання Держстату)
5.9	Відношення витрат на наукові та науково-технічні роботи за рахунок держбюджету, відсотків ВВП	-	- " -
5.10	Чисельність спеціалістів, які виконують науково-технічні	чисельність спеціалістів, які виконують науково-технічні роботи, тис. осіб / чисельність зайнятого населення у віці 15 - 70 років, млн. осіб	експрес-випуски "Виконання наукових та науково-технічних робіт", "Економічна активність населення" (видання Держстату)

	роботи, до чисельності зайнятого населення (на 1 тис. осіб)		
5.11	Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, у загальній кількості промислових підприємств, відсотків	-	доповідь "Інноваційна діяльність промислових підприємств України", статистичний збірник "Наукова та інноваційна діяльність в Україні" (видання Держстату)
5.12	Питома вага реалізованої інноваційної продукції в обсязі промисловості, відсотків	-	статистичний збірник "Наукова та інноваційна діяльність в Україні" (видання Держстату)
5.13	Відношення експорту роялті, ліцензійних послуг, комп'ютерних та інформаційних послуг, наукових та конструкторських розробок, послуг в архітектурних, інженерних та інших технічних галузях, відсотків до ВВП	((комп'ютерні та інформаційні послуги (кредит), млн. доларів США + роялті та ліцензійні послуги (кредит), млн. доларів США + наукові та конструкторські розробки (кредит), млн. доларів США + послуги в архітектурних, інженерних та інших технічних галузях (кредит), млн. доларів США) / середній курс гривні до долара США) / ВВП, млн. гривень x 100	Платіжний баланс і зовнішній борг України (видання Національний банк) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58128 Середній курс гривні, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446 експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
5.14	Частка осіб, які повідомили, що за останні 12 місяців користувалися послугами Інтернету (обстеження домогосподарств), відсотків	-	доповідь "Соціально-економічне становище домогосподарств України" (за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств) (видання Держстату)
6. Макроекономічна безпека			
6.1	Різниця між індексами продуктивності праці в Україні та реальної середньомісячної заробітної плати, відсоткових пунктів	індекс продуктивності праці, відсотків до відповідного періоду попереднього року - індекс реальної середньомісячної заробітної плати, відсотків до відповідного періоду попереднього року	розрахунки Мінекономрозвитку відповідно до Тимчасових методичних рекомендацій розрахунку продуктивності праці в цілому в економіці та за видами економічної діяльності (наказ Мінекономіки від 26.12.2008 N 916) експрес-випуск "Кількість, робочий час та оплата праці найманих працівників" (видання Держстату)
6.2	Рівень "тінізації" економіки, відсотків ВВП	-	розрахунки Мінекономрозвитку відповідно до Методичних рекомендацій розрахунку рівня тіньової економіки (наказ Мінекономіки від 18.02.2009 N 123)
6.3	Сальдо поточного рахунку платіжного	сальдо поточного рахунку платіжного балансу, млн. доларів США x середній курс гривні до долара США / ВВП, млн.	Динаміка платіжного балансу (з 1998 року), Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу:

	балансу України, відсотків ВВП	гривень x 100	http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44464 Середній курс гривні, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446 експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
6.4	Рівень безробіття (за методологією Міжнародної організації праці), відсотків	-	експрес-випуск "Економічна активність населення" (видання Держстату)
6.5	Рівень тривалого безробіття (понад 12 місяців), відсотків до загальної чисельності безробітних	-	статистичний збірник "Економічна активність населення України" (видання Держстату)
6.6	Різниця темпів зростання ВВП України та темпів зростання економік країн, що розвиваються, відсоткових пунктів	темп зростання ВВП України, відсотків - темп зростання економік країн, що розвиваються, відсотків	експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату) World economic outlook, Міжнародний валютний фонд (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=29
6.7	Індекс споживчих цін (до грудня попереднього року)	-	експрес-випуск "Індекси цін" (видання Держстату)
6.8	Відношення наявного доходу населення до ВВП, відсотків	наявний дохід населення України, млн. гривень / ВВП, млн. гривень x 100	експрес-випуск "Доходи та витрати населення України" (видання Держстату) експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
6.9	Схильність населення до заощаджень, відсотків	заощадження (приріст), млн. гривень / наявний дохід населення, млн. гривень x 100	експрес-випуск "Доходи та витрати населення України" (видання Держстату)
6.10	Відношення обсягів заробітної плати до обсягів соціальних допомог та інших одержаних поточних трансфертів, разів	заробітна плата, млн. гривень / соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти, млн. гривень	- " -
6.11	Відношення обсягу ВВП на одну особу в Україні до середнього значення в країнах ЄС-27, відсотків	ВВП України, млн. гривень / чисельність наявного населення України на кінець періоду, млн. осіб / середній курс гривні до євро / ВВП на одну особу в ЄС-27, євро x 100	експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату) експрес-випуск "Демографічна ситуація в Україні" (видання Держстату) Середній курс гривні, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446 Eurostat (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/statistics/search_database
6.12	Зайнятість	-	доповідь "Ринок праці" (видання Держстату)

	населення в неформальному секторі економіки, відсотків до загальної чисельності зайнятих		
7. Продовольча безпека			
7.1	Добова калорійність харчування людини, тис. ккал	-	статистичний збірник "Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України" (видання Держстату)
7.2	Співвідношення обсягів виробництва та споживання м'яса та м'ясних продуктів на одну особу, відсотків	обсяг виробництва м'яса та м'ясних продуктів, тис. тонн / чисельність наявного населення, млн. осіб / фонд споживання м'яса та м'ясних продуктів у розрахунку на одну особу, кг	- " -
7.3	Співвідношення обсягів виробництва та споживання молока та молочних продуктів на одну особу, відсотків	обсяг виробництва молока та молочних продуктів, тис. тонн / чисельність наявного населення, млн. осіб / фонд споживання молока та молочних продуктів у розрахунку на одну особу, кг	статистичний збірник "Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України" (видання Держстату)
7.4	Співвідношення обсягів виробництва та споживання яєць на одну особу, відсотків	обсяг виробництва яєць, тис. тонн / чисельність наявного населення, млн. осіб / фонд споживання яєць у розрахунку на одну особу, шт.	- " -
7.5	Співвідношення обсягів виробництва та споживання олії на одну особу, відсотків	обсяг виробництва олії, тис. тонн / чисельність наявного населення, млн. осіб / фонд споживання олії у розрахунку на одну особу, кг	- " -
7.6	Співвідношення обсягів виробництва та споживання цукру на одну особу, відсотків	обсяг виробництва цукру, тис. тонн / чисельність наявного населення, млн. осіб / фонд споживання цукру у розрахунку на одну особу, кг	- " -
7.7	Співвідношення обсягів виробництва та споживання картоплі на одну особу, відсотків	обсяг виробництва картоплі, тис. тонн / чисельність наявного населення, млн. осіб / фонд споживання картоплі у розрахунку на одну особу, кг	- " -
7.8	Співвідношення обсягів виробництва та споживання овочів та продовольчих баштанних культур на одну особу, відсотків	обсяг виробництва овочів та продовольчих баштанних культур, тис. тонн / чисельність наявного населення, млн. осіб / фонд споживання овочів та продовольчих баштанних культур у розрахунку на одну особу, кг	- " -
7.9	Виробництво	обсяг виробництва зернових і	- " -

	зерна на одну особу на рік, тонн	зернобобових культур, тис. тонн / чисельність наявного населення, тис. осіб	
7.10	Рівень запасів зернових культур на кінець періоду, відсотків до споживання	наявність зернових культур, тис. тонн / (усього ресурсів зернових і зернобобових культур, тис. тонн - експорт зернових та зернобобових культур, тис. тонн) x 100	статистичний бюлетень "Наявність і надходження зернових та олійних культур на підприємства, що займаються їх зберіганням та переробкою" (видання Держстату) статистичний збірник "Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України" (видання Держстату)
7.11	Частка продажу імпортованих продовольчих товарів через торговельну мережу підприємств, відсотків	100 - частка продажу продовольчих товарів, які вироблені на території України, через торговельну мережу підприємств, відсотків	Частка продажу споживчих товарів, які вироблені на території України, через торговельну мережу підприємств, Держстат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua
8. Соціальна безпека			
8.1	Частка населення із середньодушовим і еквівалентними загальними доходами у місяць, нижчими 75 відсотків медіанного рівня загальних доходів, відсотків	-	статистичний збірник "Витрати і ресурси домогосподарств України (за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств України)" (видання Держстату)
8.2	Відношення середньомісячної номінальної заробітної плати до прожиткового мінімуму на одну працездатну особу, разів	середньомісячна номінальна заробітна плата за відповідний період, гривень / середньозважений прожитковий мінімум на одну працездатну особу в розрахунку на місяць за відповідний період, гривень	експрес-випуск "Стан виплати заробітної плати" (видання Держстату) Закон України про Державний бюджет України на відповідний рік
8.3	Відношення середнього розміру пенсії за віком до прожиткового мінімуму осіб, які втратили працездатність, разів	середній розмір пенсії за віком, гривень / прожитковий мінімум для осіб, які втратили працездатність, гривень	Середній розмір місячної пенсії та кількість пенсіонерів (Держстат) (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua Закон України про Державний бюджет України на відповідний рік
8.4	Співвідношення загальних доходів найбільш та найменш забезпеченого населення (децильний коефіцієнт фондів), разів	-	статистичний збірник "Витрати і ресурси домогосподарств України (за даними вибіркового обстеження умов життя домогосподарств України)" (видання Держстату)
8.5	Частка витрат на продовольчі товари в споживчих грошових	-	- " -

	витратах домогосподарств, відсотків		
8.6	Обсяг видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я, відсотків ВВП	видатки зведеного бюджету на охорону здоров'я, млн. гривень / ВВП, млн. гривень x 100	Виконання зведеного і державного бюджетів, Мінфін (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт" (видання Держстату)
8.7	Обсяг видатків зведеного бюджету на освіту, відсотків ВВП	видатки зведеного бюджету на освіту, млн. гривень / ВВП, млн. гривень x 100	Виконання зведеного і державного бюджетів / Мінфін (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт" (видання Держстату)
8.8	Чисельність ВІЛ-інфікованих осіб з діагнозом, що встановлений уперше в житті, осіб на 100 тис. осіб населення	-	Статистичний щорічник України, розділ "Охорона здоров'я та соціальна допомога" (видання Держстату)
8.9	Чисельність хворих на активний туберкульоз із діагнозом, що встановлений уперше в житті, осіб на 100 тис. осіб населення	-	- " -
8.10	Загальна чисельність учнів денних загальноосвітніх навчальних закладів, відсотків до загальної чисельності постійного населення у віці 6 - 17 років	-	статистичний бюлетень "Загальноосвітні навчальні заклади України" (видання Держстату)
8.11	Сума несплаченої заробітної плати станом на 1 січня (1 липня) до фонду оплати праці за грудень (червень) звітного року, відсотків	-	експрес-випуск "Стан виплати заробітної плати" (видання Держстату) експрес-випуск "Кількість, робочий час та оплата праці найманих працівників" (видання Держстату)
8.12	Рівень злочинності (кількість злочинів на 100 тис. осіб населення)	-	статистичний збірник "Соціальні індикатори рівня життя населення" (видання Держстату)
8.13	Рівень зайнятості населення у віці 15 - 70 років, відсотків населення відповідної	-	Статистичний щорічник України, розділ "Зайнятість населення" (видання Держстату)

	вікової групи		
8.14	Відношення середньомісячної заробітної плати, нарахованої в середньому за годину, у країнах ЄС-27 та в Україні, разів	середньомісячна заробітна плата, нарахована в середньому за годину, у країнах ЄС-27, євро / середньомісячна заробітна плата, нарахована в середньому за годину, в Україні, гривень / офіційний курс гривні до євро, середній за період	Labour cost index - recent trends, Євростат (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://epp.eurostat.ec.europa.eu/statistics_explained/index.php/Labour_cost_index_-_recent_trends статистичний збірник "Праця України", розділ "Заробітна плата працівників" (видання Держстату) Офіційний курс гривні щодо іноземних валют (середній за період), Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua
8.15	Відношення середньої вартості 1 кв. метра загальної площі житла до середньомісячної заробітної плати, разів*	середня вартість 1 кв. метра житла, гривень / середньомісячна заробітна плата, гривень	експрес-випуск "Кількість, робочий час та оплата праці найманих працівників" (видання Держстату)
9. Фінансова безпека			
9.1. Банківська безпека			
9.1.1	Частка простроченої заборгованості за кредитами в загальному обсязі кредитів, наданих банками резидентам України, відсотків	прострочена заборгованість за кредитами, млн. гривень / кредити надані, млн. гривень x 100	Основні показники діяльності банків України, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798
9.1.2	Співвідношення банківських кредитів та депозитів в іноземній валюті, відсотків	кредити, надані резидентам, млн. гривень / депозити, залучені депозитними корпораціями від резидентів, млн. гривень x 100	Грошово-кредитна статистика, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44579
9.1.3	Частка іноземного капіталу у статутному капіталі банків, відсотків	-	- " -
9.1.4	Співвідношення довгострокових (понад 1 рік) кредитів та депозитів, разів	(кредити, надані резидентам строком від 1 до 5 років, млн. гривень + кредити, надані резидентам строком понад 5 років, млн. гривень) / (депозити, залучені від резидентів строком від 1 до 5 років, млн. гривень + депозити, залучені від резидентів строком понад 5 років, млн. гривень)	- " -
9.1.5	Рентабельність активів, відсотків	-	Основні показники діяльності банків України, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=36807&cat_id=36798
9.1.6	Співвідношення ліквідних активів до короткострокових зобов'язань,	-	Звітна форма та довідкові дані з компіляції індикаторів фінансової стійкості, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category

	Відсотків		ory?cat_id=44575
9.1.7	Частка активів п'яти найбільших банків у сукупних активах банківської системи, відсотків	обсяг активів п'яти найбільших банків за розмірами активів, млн. гривень / активи банків, усього, млн. гривень	Дані фінансової звітності банків України, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=64097
9.2. Безпека небанківського фінансового ринку			
9.2.1	Рівень проникнення страхування (страхові премії до ВВП), відсотків	валові страхові премії, млн. гривень / ВВП, млн. гривень x 100	Основні показники страхового ринку, Нацкомфінпослуг (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.dfp.gov.ua/734.html
9.2.2	Рівень капіталізації лістингових компаній, відсотків ВВП	-	Звіт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, НКЦПФР (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.nssmc.gov.ua/activities/annual
9.2.3	Рівень волатильності індексу Першої фондової торговельної системи (далі - ПФТС), кількість критичних відхилень (-10 відсотків)	де при T_r ПФТС = індекс ПФТС _t / індекс ПФТС _{t-1} x 100, t - кожна п'ятниця періоду	Індекс ПФТС (історія), ПФТС (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.pfts.com/uk/shares-indexes/?firstDate=13.12.2010&lastDate=13.01.2013
9.2.4	Частка надходжень страхових премій трьох найбільших страхових компаній у загальному обсязі надходжень страхових премій (крім страхування життя), відсотків	обсяг надходжень страхових премій трьох найбільших страхових компаній (крім страхування життя), млн. гривень / загальний обсяг надходжень страхових премій, млн. гривень	Основні показники страхового ринку, Нацкомфінпослуг (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.dfp.gov.ua/734.html
9.3. Боргова безпека			
9.3.1	Відношення обсягу державного та гарантованого державою боргу до ВВП, відсотків	обсяг державного та гарантованого боргу, млн. гривень / ВВП, млн. гривень x 100	Статистичні матеріали по стану державного боргу України, Мінфін (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=325755 експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
9.3.2	Відношення обсягу валового зовнішнього боргу до ВВП, відсотків	обсяг валового зовнішнього боргу, млн. доларів США x середній курс гривні до долара США / ВВП, млн. гривень x 100	Валовий зовнішній борг України, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44466 експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату) Середній курс гривні, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446
9.3.3	Середньозважена дохідність	-	Дохідність ОВДП на первинному ринку, Національний банк (Електронний ресурс). -

	облігацій внутрішньої державної позики (далі - ОВДП) на первинному ринку, відсотків		Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44580
9.3.4	Індекс EMBI (Emerging Markets Bond Index) + Україна	-	Група індексів: EMBI+, Інформаційне агентство Cbonds (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.cbonds.info/ua/rus/index/index_detail/group_id/1/
9.3.5	Відношення обсягу офіційних міжнародних резервів до обсягу валового зовнішнього боргу, відсотків	обсяг офіційних резервних активів, млн. доларів США / обсяг валового зовнішнього боргу, млн. доларів США x 100	Огляд депозитних корпорацій, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44579 Валовий зовнішній борг України, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44466
9.4. Бюджетна безпека			
9.4.1	Відношення дефіциту/профіциту державного бюджету до ВВП, відсотків	дефіцит державного бюджету, млн. гривень / ВВП, млн. гривень x 100	Показники виконання Державного бюджету України, Мінфін (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=77643 експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
9.4.2	Дефіцит/профіцит бюджетних та позабюджетних фондів сектору загальнодержавного управління, відсотків до ВВП	(дефіцит сектору загальнодержавного управління, млн. гривень - дефіцит зведеного бюджету, млн. гривень) / ВВП x 100	Показники виконання Державного бюджету України, Мінфін (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=77643 World economic outlook, Міжнародний валютний фонд (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=29 експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
9.4.3	Рівень перерозподілу ВВП через зведений бюджет, відсотків	доходи зведеного бюджету, млн. гривень / ВВП, млн. гривень x 100	World economic outlook, Міжнародний валютний фонд (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.imf.org/external/ns/cs.aspx?id=29 експрес-випуск "Валовий внутрішній продукт України" (видання Держстату)
9.4.4	Відношення обсягу сукупних платежів з обслуговування та погашення державного боргу до доходів державного бюджету, відсотків	(обслуговування державного боргу, млн. гривень + погашення державного боргу, млн. гривень) / доходи державного бюджету, млн. гривень x 100	Показники виконання Державного бюджету України, Мінфін (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=77643
9.5. Валютна безпека			
9.5.1	Індекс зміни офіційного курсу національної грошової одиниці до долара США,	офіційний курс національної грошової одиниці до долара США у поточному періоді, середній за період / офіційний курс національної грошової одиниці до долара США у відповідному періоді	Середній курс гривні, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446

	середній за період	попереднього року, середній за період	
9.5.2	Різниця між форвардним і офіційним курсом гривні, гривень	офіційний курс національної грошової одиниці до долара США, станом на кінець періоду - форвардний курс національної грошової одиниці до долара США, станом на кінець періоду	Обмінний курс, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446 Група індексів: NDF UAH/USD (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.cbonds.info/ua/rus/index/index_detail/group_id/118/
9.5.3	Валові міжнародні резерви України, місяців імпорту	-	Монетарний огляд, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58037
9.5.4	Частка кредитів в іноземній валюті в загальному обсязі наданих кредитів, відсотків	кредити, надані резидентам у іноземній валюті, млн. гривень / кредити, надані резидентам, млн. гривень x 100	Кредити, надані депозитними корпораціями (крім Національного банку України), Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65833&cat_id=44578
9.5.5	Сальдо купівлі-продажу населенням іноземної валюти, млрд. доларів США	обсяг валюти, проданої населенню, млрд. доларів США - обсяг валюти, купленої банками в населення, млрд. доларів США	Основні тенденції валютного ринку, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=58039
9.5.6	Рівень доларизації грошової маси, відсотків	(переказні депозити в іноземній валюті, млн. гривень + інші депозити в іноземній валюті, млн. гривень + цінні папери, крім акцій в іноземній валюті, млн. гривень) / грошова маса (М3) x 100	Огляди депозитних корпорацій, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44579
9.6. Грошово-кредитна безпека			
9.6.1	Питома вага готівки поза банками в загальному обсязі грошової маси (М0/М3), відсотків	готівкові кошти в обігу поза депозитними корпораціями (М0), млн. гривень / грошовий агрегат М3 (грошова маса), млн. гривень x 100	Огляди депозитних корпорацій, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44579
9.6.2	Різниця між процентними ставками за кредитами, наданими депозитними корпораціями у звітному періоді, та процентними ставками за депозитами, залученими депозитними установами (крім Національного банку), відсоткових пунктів	процентні ставки за кредитами, наданими резидентам, відсотків - процентні ставки за депозитами, залученими депозитними корпораціями від резидентів, відсотків	Процентні ставки рефінансування банків Національним банком України, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44580
9.6.3	Рівень середньозваженої процентної ставки за кредитами, наданими	середньозважена процентна ставка за кредитами, наданими депозитними корпораціями (крім Національного банку) в національній валюті, відсотки - індекс споживчих цін (до відповідного періоду	Процентні ставки рефінансування банків Національним банком України, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44580

	депозитними корпораціями (крім Національного банку) в національній валюті, відносно індексу споживчих цін, відсоткових пунктів	попереднього року)	експрес-випуск "Індекси цін" (видання Держстату)
9.6.4	Частка споживчих кредитів, наданих домогосподарствам, у загальній структурі кредитів, наданих резидентам	споживчі кредити, надані домогосподарствам / кредити, надані резидентам x 100	Кредити, надані депозитними корпораціями (крім Національного банку України), Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65833&cat_id=44578
9.6.5	Питома вага довгострокових кредитів у загальному обсязі наданих кредитів (скорегований на курсову різницю), відсотків	кредити, надані в іноземній валюті на термін понад 5 років / офіційний курс національної грошової одиниці до долара США у поточному періоді, середній за період / офіційний курс національної грошової одиниці до долара США у відповідному періоді попереднього року, середній за період + кредити, надані в національній валюті / кредити, надані резидентам x 100	Кредити, надані депозитними корпораціями (крім Національного банку України), Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65833&cat_id=44578 Середній курс гривні, Національний банк (Електронний ресурс). - Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=44446
9.6.6	Загальний обсяг вивезення фінансових ресурсів за межі країни, млрд. доларів США	-	розрахунки Мінекономрозвитку відповідно до Тимчасової методики комплексної оцінки обсягів непродуктивного відпливу (вивезення) фінансових ресурсів за межі України (наказ Мінекономіки від 05.05.2008 N 149)

* Включається в розрахунок за умови запровадження Держстатом статистичних спостережень щодо середньої вартості 1 кв. метра загальної площі житла.

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг роботи – до 15 сторінок формату А4.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі екзамену.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Школи глобалістики.
2. Синергетична концепція глобалізації.
3. Зміст та історичні витоки глобалізації. Цілісність сучасного світу та його розмаїття.
4. Глобалізація світової економіки.
5. Характеристик принципів формування глобальної культурної цілісності.
6. Глобалізація інформаційних процесів. Чинники формування глобального «інформаційного суспільства».
7. Геополітичний та гео економічний вимір процесів глобалізації. Можливі шляхи оптимізації світового розвитку.
8. Передумови й рушійні сили глокалізації як своєрідного синтезу процесів глобалізації та локалізації.
9. Концепція сталого розвитку як відповідь на виклики глобалізації.
10. Системи індикаторів сталого розвитку.

11. Поняття цивілізації. Цивілізаційна структура сучасного світу.
12. Характерні відмінності різних підходів до класифікації цивілізацій.
13. Принципи формування глобальної цивілізації.
14. Характерні риси та проблеми сучасного етапу розвитку цивілізації. Причини розпаду цивілізацій.
15. Передумови розроблення сценарію розвитку глобальної цивілізації в умовах глобальних криз.
16. Україна і процеси модернізації у цивілізаційному просторі.
17. Політичний консенсус у глобальному діалозі цивілізацій.
18. Передумови створення системи глобального управління.
19. Особливості формування системи глобального менеджменту.
20. Синонімічна, планетарна, наднаціональна і цивілізаційна концепції глобального управління.
21. Проблеми і перспективи участі України в системі глобального врядування.
22. Сучасні центри інтеграції (США, Західна Європа, Японія).
23. НАФТА та її роль у посиленні взаємозалежності в Північній Америці.
24. Азіатсько-Тихоокеанський регіон в сучасних інтеграційних зв'язках.
25. Передумови інтеграційних процесів в Європі.
26. Історія створення Європейського Співтовариства.
27. Основні віхи в історії європейської інтеграції.
28. Інституційна система ЄС.
29. Установчі договори ЄС.
30. Стратегія розширення ЄС.
31. Brexit: особливості реалізації та прогнозовані наслідки для Великої Британії і країн ЄС.
32. ЄС-27: проблеми інституційного перетворення Євроспільноти.
33. Зміст принципу субсидіарності в Європейському Союзі.
34. Європейська політика сусідства.
35. Ініціатива ЄС «Східне партнерство».
36. Загальні засади регіонального розвитку та місцевого самоврядування в Європейському Союзі.
37. Основні етапи інтеграції та вимоги членства у Європейському Союзі.
38. Хронологія відносин між Україною і ЄС.
39. Договірна база взаємовідносин між Україною та ЄС: основні положення та значення для України (Угода про партнерство та співробітництво, План дій Україна – ЄС, Порядок денний асоціації, Угода про асоціацію).
40. Угода про Асоціацію між Україною та ЄС: можливості та виклики для України.
41. Перспективні напрями співробітництва Україна – ЄС. Особливості статусу кандидата на вступ до ЄС для України.
42. Проблеми інтегрування нових держав-членів ЄС.
43. Основний зміст та виклики системи міжнародної і національної безпеки.
44. Роль міжнародних організацій в формуванні та трансформації системи безпеки.
45. Спільна зовнішня та безпекова політика ЄС.
46. Законодавчі аспекти управління національною безпекою: зарубіжний досвід.
47. Політичні і правові методи забезпечення національної безпеки України.
48. Організаційно-технічні та економічні методи забезпечення національної безпеки України.
49. Воєнна доктрина. Цілі та основні завдання воєнної політики, методи їх досягнення.
50. Методи забезпечення інформаційної безпеки.
51. Методи прогнозування, попередження та врегулювання соціальних конфліктів.
52. Методи забезпечення екологічної безпеки.
53. Зміст, основні функції та напрями державного управління національною безпекою.
54. Особливості стратегічного управління у сфері національної безпеки.
55. Формування системи стратегічного планування і прогнозування у сфері національної

безпеки України.

56. Суб'єкти забезпечення національної безпеки їх роль та призначення у вирішенні питань національної безпеки України.

57. Основні напрями державної політики з питань національної безпеки України.

58. Напрями недержавного управління національної безпекою України у різних сферах суспільного життя.

59. Передумови та історія створення НАТО.

60. Етапи розширення та поглиблення співпраці в рамках організації Північноатлантичного договору.

61. Сучасна безпекова політика Північноатлантичного Альянсу.

62. Інституційна структура органів співробітництва Україна – НАТО. Суть програми «Партнерство з розширеними можливостями».

63. Організаційна структура і політика прийняття рішень у НАТО.

64. Співпраця НАТО з державами поза межами Альянсу. Суть програми «Партнерство заради миру».

65. Основні загрози національній безпеці України.

66. Концепція забезпечення національної системи стійкості.

1.6.2. Приклад екзаменаційного білета

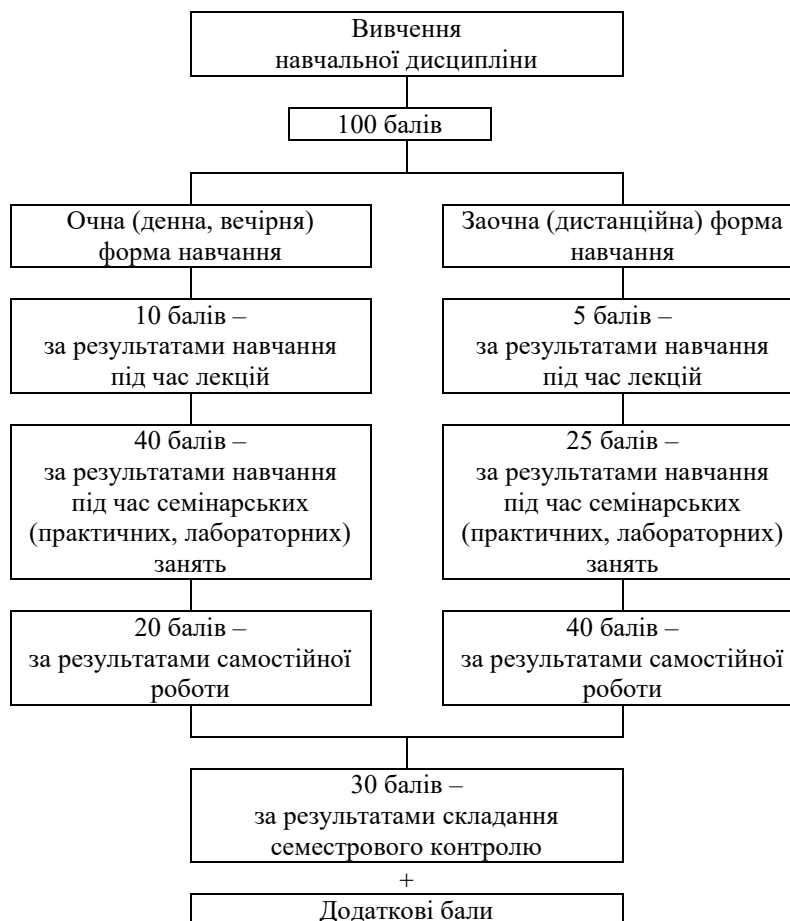
1. Етапи розширення та поглиблення співпраці в рамках організації Північноатлантичного договору.

2. Сутність та класифікація цивілізацій.

3. Характеристика змісту діяльності та основних повноважень інституцій Європейського Союзу.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нархування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій								
			1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Денна	9	1,1	2,2	3,3	4,4	5,6	6,7	7,8	8,9	10,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 9 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п. 4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань, наведено в таблиці:

№ з/п	10 тем	Номер теми									Усього балів
		1	2-3	4	5	6	7	8	9	10	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	4	2	2	2	2				-	12
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	8									8
	Усього балів										20

3. Рекомендовані джерела

3.1. Основні джерела

1. Аракелян М.Р., Василенко М.Д. Право Європейського Союзу: підручник. Одеса: Фенікс, 2012. 390 с.
2. Горюнова Є.Л. Євроінтеграція: навчальний посібник. Київ: Академвидав, 2013. 224 с.
3. Грицяк І.А., В.В. Говоруха, Стрельцов В.Ю., Правова та інституційна основи Європейського Союзу: підручник. Харків: Магістр, 2009. 620 с.
4. Європейська інтеграція: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів та слухачів магістерської підготовки за напрямом «Державне управління» / за заг. ред. проф. І.А. Грицяка та Д.І. Дзвінчука. Івано-Франківськ: Місто НВ, 2013. 464 с.
5. Європейська та євроатлантична інтеграція: навчальний посібник / за заг. ред. О.М. Лютак. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2016. 376 с.
6. Європейський Союз: Історія і засади функціонування: навчальний посібник /

- В.В. Копійка, Т.І. Шинкаренко. Київ, 2012. 759 с.
7. Звіти про виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/evropejska-integraciya/vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu/zviti-pro-vikonannya-ugodi-pro-asociaciyu>.
 8. Качинський А.Б. Індикатори національної безпеки: визначення та застосування їх граничних значень: монографія. Київ: НІСД, 2013. 104 с.
 9. Консолідовані версії договору про Європейський Союз та договору про функціонування Європейського Союзу (2010/С 83/01): хрестоматія / упоряд. Б.В. Бабіна. Одеса: Фенікс, 2012. 294 с.
 10. Кривцова В.В. Теорії та стратегії європейської інтеграції: навчальний посібник / за заг. ред. М. Бойцуна, Я. Мудрого, О. Рудика. Київ: Міленіум, 2009. 140 с.
 11. Мальська М.П., Антонюк Н.В. Основи європейської інтеграції: підручник. Київ: ЦУЛ, 2019. 320 с.
 12. Право Європейського Союзу: навчальний посібник / за ред. В.М. Бесчастного. Київ: Знання, 2011. 366 с.
 13. Право Європейського Союзу: навчальний посібник / за ред. Р.А. Петрова. Київ: Істина, 2011. 376 с.
 14. Право Європейського Союзу: підручник / за ред. В.І. Муравйова. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 704 с.
 15. Право Європейського Союзу. Особлива частина (з урахуванням положень Лісабонського Договору): навчальний посібник / за ред. М.Р. Аракеляна, О.К. Вишнякова. Київ: Істина, 2010. 528 с.
 16. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13#Text>.
 17. Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 179 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179-2021-%D0%BF#Text>.
 18. Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції забезпечення національної системи стійкості до 2025 року: Розпорядження КМУ від 10 листопада 2023 р. № 1025-р / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1025-2023-%D1%80#Text>.
 19. Про затвердження плану заходів щодо реалізації стратегії комунікації з питань євроатлантичної інтеграції України на період до 2025 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 41-р / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/41-2022-%D1%80#Text>.
 20. Про Звернення Верховної Ради України до Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу щодо поглиблення економічної співпраці та продовження дії тимчасових заходів з лібералізації торгівлі: Постанова Верховної Ради України від 06 жовтня 2022 р. № 2636-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2636-IX#Text>.
 21. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 р. № 2469-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
 22. Про Річну національну програму під егідою Комісії Україна – НАТО на 2021 рік: Указ Президента України від 11 травня 2021 р. № 189/2021 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/189/2021#Text>.
 23. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 серпня 2021 року «Про запровадження національної системи стійкості»: Указ Президента України від 27 вересня 2021 р. № 479/2021 / Верховна Рада України. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/4792021-40181>.
 24. Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2022 року № 1155-р / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1155-2022->

- %D1%80#Text.
25. Про тимчасові заходи лібералізації торгівлі, що доповнюють торговельні пільги, що застосовуються до українських товарів: Регламент (ЄС) Європейського Парламенту та Ради від 30 травня 2022 р. № 2022/870. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/870/oj>.
 26. Про утворення Державної служби захисту критичної інфраструктури та забезпечення національної системи стійкості України: Постанова Кабінету Міністрів України від 12 липня 2022 р. № 787 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/787-2022-%D0%BF#Text>.
 27. Прокопенко Л.Л. Вступ до європейської інтеграції: навчальний посібник / за заг. ред. М. Бойцуна, Я. Мудрого, О. Рудика. Київ: Міленіум, 2009. 333 с.
 28. Світові інтеграційні процеси в умовах трансформації міжнародних систем: навчальний посібник / за ред. Л.Д. Чекаленко. Київ: Дип. акад. України при МЗС України, 2013. 624 с.
 29. Стратегія національної безпеки України, введена в дію Указом Президента України від 26 травня 2015 р. № 287/2015 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015/stru/paran7>.
 30. Стратегія забезпечення державної безпеки, введена в дію Указом Президента України від 16 лютого 2022 р. № 56/2022 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/56/2022#n5>.
 31. Стратегія зовнішньополітичної діяльності України, введена в дію Указом Президента України від 26 серпня 2021 р. № 448/2021 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/2021#n11>.
 32. Стратегія національної безпеки України: Указ Президента України від 14 вересня 2020 р. № 392/2020 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0005525-20#Text>.
 33. Стрельцов В.Ю. Європейська економічна інтеграція: навчальний посібник / за заг. ред. М. Бойцуна, Я. Мудрого, О. Рудика. Харків: ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. 148 с.
 34. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України № 1678-VII від 16 вересня 2014 р. (набула чинності від 01.09.2017). URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/yevropejska-integraciya/ugoda-pro-asociasiyu>.
 35. Україна в Європі і світі: навчальний посібник / В.О. Корнієнко. Вінниця: ВНТУ, 2017. 147 с.
 36. Цілі сталого розвитку 2016–2030: Організація Об'єднаних Націй. Україна. URL: <https://ukraine.un.org/uk/sdgs/8>.
 37. Шамбровський Г.О. Регіональна політика Європейського Союзу: навчальний посібник. Київ: Знання, 2011. 187 с.

3.2. Допоміжні джерела

Тема 1

1. Бех К. Трагування терміна глокалізація в дослідженнях світового господарства та міжнародних економічних відносин. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія “Міжнародні відносини”*. 2021. Вип. 2 (54). С. 55–58.
2. Бобрик В.О. Глокалізаційні трансформації у процесах сталого розвитку Карпатського єврорегіону. *Економіка та держава*. 2020. № 8. С. 95–100.
3. Буруковська Н.В. Цивілізаційні суперечності доби глобалізації: аксіологічний аспект. *Вісник Академії адвокатури України*. 2011. № 1. С. 5–10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2011_1_1.
4. Воронкова В.Г. Глобалізація як процес універсалізації стосунків між державою та ринком. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2008. Вип. 35. С. 15–35.
5. Грицяк І.А. Глобалізація як основа інтеграційних процесів. *Вісник Академії митної*

- служби України. Серія «Державне управління». 2009. № 1. С. 5–13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamcudu_2009_1_1.
6. Жуков С.А. Глокалізація як сучасний і перспективний процес розвитку світового господарства та міжнародних економічних відносин. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія “Економіка”*. 2014. Вип. 3. С. 199–201.
 7. Кальченко Т.В., Остапюк А.О. Глобальні економічні процеси: формування, розвиток і сучасна інституціоналізація. *Ученые записки Крымского инженерно-педагогического университета*. 2012. Вып. 33. С. 103–108. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VzKipu_2012_33_26.
 8. Карасьова Н.А. Глобалізація світового господарства та її сучасні характеристики. *Інноваційна економіка*. 2015. № 1. С. 28–32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2015_1_6.
 9. Кульчицький Я.В. Зміст і суперечності глобалізації у контексті дослідження сучасних економічних систем. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2010. Вип. 20.5. С. 191–196.
 10. Ліщинський І.О. Глокалізація, фрагментація та альтернативні візії внутрішніх гео економічних суперечностей. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія “Міжнародні економічні відносини та світове господарство”*. 2018. Вип. 22 (2). С. 77–81.
 11. Ліщинський І.О. Онтологічно-концептуальні засади глокалізації. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Вип. 34. С. 20–24.
 12. Олійник О.М. Концептуалізація глокалізації: методологічні аспекти. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2009. Вип. 38. С. 41–51.
 13. Радзівська С. Глобальні економічні процеси та Україна. *Міжнародна економічна політика*. 2014. № 1. С. 80–104. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Мер_2014_1_7.
 14. Радзівська С.О. Механізм структурної взаємозалежності глобалізації та регіоналізації в регіональних інтеграційних об’єднаннях. *Молодий вчений*. 2020. № 5 (81). С. 16–20.
 15. Семигіна Т.В. Глокалізація політичних процесів: синергетика глобального і локального. *Наукові записки НаУКМА. Політичні науки*. 2012. Т. 134. С. 23–26.
 16. Терованесов М.Р. Визначення індикатора, що характеризує глобальні процеси в освітній сфері. *Науково-технічна інформація*. 2015. № 1. С. 13–18. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NTI_2015_1_5.
 17. Хитра О.В., Терещенко Т.В. Глокалізація як визначальний чинник організації зовнішньоекономічної діяльності в умовах євроінтеграції. *Приазовський економічний вісник*. 2023. № 4 (36). С. 7–15. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2023/4_36_ukr/4.pdf.
 18. Шейко В. Культурологічно-глобалізаційні процеси в сучасному інформаційному полі України. *Вісник Книжкової палати*. 2009. № 7. С. 44–47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2009_7_16.
 19. Menon R. Global or Glocal: The future course for strategy? *Global Journal of Finance and Management*. 2014. Vol. 6. № 5. pp. 427–432.
 20. Ritzer G. Rethinking globalization: glocalization /grobalization and something /nothing. *Sociological Theory*. 2003. Vol. 21. № 3. pp. 193–209.
 21. Robertson R. Globalisation or Glocalisation? *Journal of International Communication*. 1994. Vol. 1. № 1. pp. 33–52.
 22. Roudometof V. Glocalization: a critical introduction. New York: Routledge, 2016, 188 p.
 23. Tiplady R. World of Difference: global mission at the pic'n'mix counter. *Paternoster Press*, 2003. 176 p.

Тема 2

1. Буруковська Н.В. Цивілізаційні суперечності доби глобалізації: аксіологічний аспект. *Вісник Академії адвокатури України*. 2011. № 1. С. 5–10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vaau_2011_1_1.
2. Дорогунцов С., Ральчук О. Сталий розвиток – цивілізаційний діалог природи і культури. *Вісник Національної академії наук України*. 2001. № 10. С. 16–32. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2001_10_4.
3. Забеліна І.О. Теорії кризи та катастрофи в політичному розвитку цивілізацій.

- Політологічні записки*. 2013. № 7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Polzap_2013_7_39.
4. Зейналов Ш.А. Діалог і співробітництво між цивілізаціями як умова людського існування. *Гілея: науковий вісник*. 2013. № 72. С. 338–343. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2013_72_65.
 5. Камаралі Г.В. Сутність інформації та її вплив на сучасну цивілізацію. *Гілея: науковий вісник*. 2013. № 72. С. 406–410. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2013_72_78.
 6. Лук'яненко Д., Тимур К. Стратегії глобального управління. *Міжнародна економічна політика*. 2008. Вип. 1-2. С. 5–43. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Мер_2008_1-2_3.
 7. Манжола В.А., Романова В.О. Інститути і суб'єкти глобального управління. *Науковий вісник Дипломатичної академії України*. 2010. Вип. 16. С. 64–70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdau_2010_16_12.
 8. Поджарський М. Конфлікт цивілізацій. *Вісник Національної академії наук України*. 2002. № 11. С. 29–46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2002_11_4.
 9. Саричев В.І. Роль міжнародних організацій у глобальному управлінні людським розвитком. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2012. Вип. 32 (1). С. 111–115. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2012_32\(1\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2012_32(1)_27).
 10. Скотна Н. Проблема особистості в цивілізаційному вимірі. *Молодь і ринок*. 2013. № 6. С. 6–12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2013_6_1.
 11. Стокалич І.С. Цивілізація та культура як категорії соціально-філософського аналізу: М.Я. Данилевський – К.М. Леонт'єв – М.О. Бердяєв – П.О. Сорокін. *Вісник Національного авіаційного університету. Серія «Філософія. Культурологія»*. 2014. № 2. С. 85–89. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnau_f_2014_2_23.
 12. Чорна А.М. Концепція А.Тойнбі як основний етап у розвитку теорії локальних цивілізацій. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Серія «Філософія. Психологія. Педагогіка». 2011. № 3. С. 75–79. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI_frp_2011_3_14.

Тема 3

1. Войтович Р.В. Глобальне лідерство та ефективне управління в умовах пошуку нової геополітичної ідентичності України. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2014. № 4. С. 43–49. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2014_4_8.
2. Войтович Р. Модернізація державного управління в умовах глобальної інтеграції. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2013. № 2. С. 14–23. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2013_2_4.
3. Квітка С.А. Транснаціональний бізнес і проблеми глобального управління. *Аспекти публічного управління*. 2015. № 1-2. С. 11–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2015_1-2_4.
4. Кукарцев О.В. Підходи до розуміння глобального управління. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія «Політологія»*. 2013. Т. 212. Вип. 200. С. 131–135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdupol_2013_212_200_27.
5. Лекарь Т.В. Сутність еволюції управлінської еліти в Україні: глобальний контекст. *Теорія та практика державного управління*. 2008. Вип. 3. С. 82–92. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpdu_2008_3_14.
6. Поручник А., Юлія Г. Формування інституційних передумов системи глобального управління. *Міжнародна економічна політика*. 2008. Вип. 1-2. С. 44–87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Мер_2008_1-2_4.
7. Фесенко М.В. Проблеми центру та периферії у глобальному управлінні світ-системою. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія «Історія. Політологія»*. 2014. Вип. 11. С. 220–228. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vmdu_ip_2014_11_29.
8. Ядранська О.В. Глобальні комунікації та їх вплив на модель державного управління. *Держава та регіони. Серія «Державне управління»*. 2013. № 2. С. 28–31. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drdu_2013_2_8.

Тема 4

1. Волошко Н.О., Курінна І.Г. Становлення та розвиток національної економіки в умовах міжнародної інтеграції України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2019. Вип. 25 (1). С. 63–67. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2019_25\(1\)_15](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2019_25(1)_15).
2. Гуменюк Б.І. Державна політика України у контексті її європейської інтеграції. *Зовнішні справи*. 2020. № 11–12. С. 10–16. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/zovsp_2020_11-12_4.
3. Долгіх Н. Перспективи та шляхи розвитку українського трудового законодавства в умовах інтеграції України в Європейський Союз. *Актуальні проблеми державного управління*. 2021. Вип. 1. С. 95–99. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2021_1_16.
4. Здіорук С.І. Україна на шляху інтеграції до європейського співтовариства. *Politology bulletin*. 2020. Iss. 84. С. 170–191. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pv_2020_84_15.
5. Куриляк В. Україна в системі європейських цивілізаційних цінностей. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2014. Вип. 2. С. 40–52. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vtneu_2014_2_6.
6. Мислюк Ю.В. Концептуальне підґрунтя європейської інтеграції. *Політологічні записки*. 2011. № 4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Polzap_2011_4_27.
7. Моложен А.С., Скрипник Н.Є. Фактори та імперативи інтеграції України до європейського та світового ринків праці в умовах глобалізації. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 42. С. 39–45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ifrctr_2020_42_9.
8. Khytra O. The logic of bifurcation transformations of the labor marketing the conditions of digitalization, globalization and European integration. *Globalisation processes in the world economy: problems, trends, prospects: collective monograph*. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2023. pp. 228–262. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/418/11172/23294-1>.
9. Koranchuk V., Zanfirova T., Novalska T., Zabzaliuk D., Stasiukova K. Cooperation between the Council of Europe and the European Union and modern international law. *Estudios de Economia Aplicada*, 2021, 38 (1), pp. 1–10.

Тема 5

1. Вплив міграційних процесів на перебіг повоєнного відновлення України, міграційну політику ЄС та країн Східного партнерства: інформаційно-аналітична доповідь Центру Разумкова / за ред. Ю. Якименка. Київ, 2023.
2. Дідик Н.І., Люшик О.М. Адміністративно-правові основи державної політики європейської інтеграції України. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 4. С. 195–198. URL: <http://journal-app.uzhnu.edu.ua/article/view/267552/263374>.
3. Євроінтеграція в умовах війни: аналітична доповідь / Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. Київ, 2022. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2022/12/28/2022-MATRA-IV-KVARTAL-7.pdf>.
4. Майстро С., Резніков В. Механізми формування та реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції: теоретико-методологічні засади. *Актуальні проблеми державного управління*. 2019. № 4 (80). С. 19–23. URL: <http://uran.oridu.odessa.ua/article/view/194097>.
5. Мельник Ю.В., Самосудов А.С. Розвиток експортного потенціалу підприємств молочної галузі в умовах європейської інтеграції України. *Молодий вчений*. 2020. № 3 (2). С. 237–241. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2020_3\(2\)_17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2020_3(2)_17).
6. Петренко К.В., Кот М.В. Пріоритети та результативність європейської інтеграції в науково-технічній сфері. *Бізнес Інформ*. 2021. № 5. С. 34–41.
7. Ревенко О.В., Євенко Т.В. Стратегічний аналіз соціальних комунікацій бізнесу в процесі пропагування тенденцій європейської інтеграції в Україні. *Актуальні проблеми державного управління*. 2020. № 2. С. 198–205.
8. Резніков В.В. Державна політика у сфері європейської інтеграції України: теорія, методологія, практика: монографія. Харків: Діса плюс, 2020. 364 с.
9. Резніков В.В. Шляхи трансформації державної політики у сфері європейської інтеграції

- України в умовах глобальних викликів. *Науковий вісник: Державне управління*. 2020. № 3 (5). С. 204–215. URL: <https://nvdu.undicz.org.ua/index.php/nvdu/article/view/107/102>.
10. Сіренко К.Ю. Євроінтеграційна політика України: позитивні та негативні аспекти. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2018. Вип. 22 (3). С. 65–68. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_22%283%29__18.
 11. Україна на шляху до ЄС: реалії та перспективи / Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. Київ, 2022. URL: https://razumkov.org.ua/images/journal/NSD187-188_2022_ukr_full.pdf.
 12. Федотова Ю.В. Особливості торговельної політики країн Європейського Союзу. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. Вип. 3 (1). С. 41–46. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3\(1\)__8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2019_3(1)__8).
 13. Фролова Х.Р. Механізми взаємодії наднаціональних інституцій Європейського Союзу. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Серія «Державне управління»*. 2012. Т. 202. Вип. 190. С. 97–103. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu_2012_202_190_17.
 14. Хаустова М.Г. Правова політика України в умовах інтеграції до Європейського Союзу. *Право та інновації*. 2021. № 1. С. 74–82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apir_2021_1_13.
 15. Хитра О.В., Мороз В.А., Корнійчук А.В. Трансформація механізмів організації зовнішньоекономічної діяльності в умовах воєнного стану та у контексті вимог євроінтеграції. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2023. Вип. 4 (110). С. 79–91. URL: <http://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/220/208>.
 16. Хитра О.В. Агломерація економічної активності як важливий фактор регіонального розвитку і нарощування соціального капіталу територій в умовах європейської інтеграції. *Публічне управління в Україні: виклики сьогодення та глобальні імперативи: збірник тез II Міжнародної науково-практичної конференції (м. Хмельницький, 18 травня 2023 року)*. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова, 2023. С. 214–217.
 17. Якимчук А.Ю. Організаційно-економічні засади розвитку ринку екологічних товарів й послуг у контексті євроатлантичної інтеграції України. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. Серія «Економічні науки»*. 2020. Вип. 4. С. 470–480. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnuvgr_ekon_2020_4_44.

Тема 6

1. Антоненко О.М. Проблеми європейської інтеграції в політиці Швеції. *Політологічні записки*. 2012. № 6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Polzap_2012_6_39.
2. Артюх Ю.І. Процес європейської інтеграції країн Західних Балкан: проблеми і перспективи. *Вісник Одеського національного університету. Серія «Соціологія і політичні науки»*. 2013. Т. 18. Вип. 2 (3). С. 139–146. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_sip_2013_18_2\(3\)__20](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_sip_2013_18_2(3)__20).
3. Артёмова Є.С. Геополітичний дискурс європейської інтеграції. *Політологічні записки*. 2012. № 6. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Polzap_2012_6_40.
4. Баштанник В. Формування «європейської інтеграційної ідеології» в системі державного управління в Україні (1991–2012 рр.). *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2012. Вип. 3. С. 5–13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2012_3_3.
5. Бочаров С.В. Європейська інтеграція: польський досвід та українські перспективи. *Наукова скарбниця освіти Донеччини*. 2012. № 4. С. 120–122. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nsod_2012_4_30.
6. Брензович К.С., Лапа І.В. Роль Великобританії у політичній та економічній інтеграції Європейського Союзу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2016. Вип. 10 (1). С. 55–58. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_10\(1\)__14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_10(1)__14).

7. Бурдяк В. Інтеграція Республіки Болгарія до Європейського Союзу. *Україна-Європа-Світ: міжнародний збірник наукових праць. Серія «Історія, міжнародні відносини»*. 2012. Вип. 9. С. 23–34. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ues_2012_9_5.
8. Галаган М.О. Досвід Словацької Республіки щодо реалізації європейської інтеграції. *Теорія та практика державного управління*. 2012. Вип. 4. С. 497–504. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Trpu_2012_4_71.
9. Грицяк І.А. Врядування на регіональному рівні в умовах європейської інтеграції. *Аналітика і влада*. 2012. № 6. С. 144–149. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/avlad_2012_6_24.
10. Грицяк І., Хоменко О. Основні концепції диференційованої європейської інтеграції. *Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України*. 2009. Вип. 2. С. 200–210. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2009_2_26.
11. Дерій Ж., Зосименко Т. Методика оцінювання прогресу економічних реформ: регіональний вимір європейської інтеграції. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2016. № 2. С. 9–17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/prpu_2016_2_3.
12. Зюзя О.В. Функції та завдання системи забезпечення державної безпеки України в сучасних умовах європейської та євроатлантичної інтеграції. *Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. Серія «Державне управління»*. 2020. № 2. С. 83–95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2020_2_14.
13. Карпчук Н.П. Комунікаційні стратегії з підтримки ідеї європейської інтеграції: досвід країн Східної Європи. *Політичне життя*. 2016. № 1-2. С. 133–138. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pollife_2016_1-2_24.
14. Кундеус О. Європейська інтеграція України на сучасному етапі. *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії*. 2016. Вип. 28. С. 159–176. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apvtvi_2016_28_17.
15. Мартинчук І.І. Історіографія проблеми європейської інтеграції Словацької республіки (загальна характеристика). *Грані*. 2013. № 9. С. 164–173. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2013_9_29.
16. Мартинюк В. Роль політичної складової у процесі євроатлантичної інтеграції України. *Історико-політичні проблеми сучасного світу*. 2020. Т. 42. С. 57–69. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Irpss_2020_42_8.
17. Мислюк Ю.В. Модель інтеграції країн Центрально-Східної Європи до Європейського Союзу. *Панорама політологічних студій*. 2012. Вип. 9. С. 82–87. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pps_2012_9_14.
18. Панкова А.Ю., Вайноська Г.С. Актуальні питання щодо інтеграції України до Європейського союзу. *Економічний простір*. 2016. № 115. С. 32–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escpros_2016_115_5.
19. Русова О.С. Європейські інтеграційні процеси в умовах сучасних викликів системи міжнародних відносин. *Вісник Одеського національного університету. Серія «Соціологія і політичні науки»*. 2015. Т. 20. Вип. 2. С. 124–131. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_sip_2015_20_2_18.
20. Стрельцов В.Ю. Формування та розвиток моделей державного управління європейськими інтеграційними процесами. *Державне будівництво*. 2012. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/DeVu_2012_1_35.
21. Трегуб О.І. Теоретичні засади європейської інтеграції. *Грані*. 2013. № 9. С. 148–153. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Grani_2013_9_26.
22. Філіпчук В.О. Європейська інтеграція як засіб українського державотворення. *Економіка та держава*. 2014. № 3. С. 131–134. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecde_2014_3_33.

Тема 7

1. Грабович Т. Принципи глобального управління та міжнародно-правове забезпечення енергетичної безпеки ЄС. *Evropsky politicky a pravni diskurz*. 2015. Vol. 2, Iss. 3. С. 73–77. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/evrpol_2015_2_3_13.
2. Соколова В.А. Секьюритизація Великої Британії: Національна Безпекова стратегія-2015 та безпекові перспективи Девіда Кемерова. *Вісник Одеського національного*

університету. Серія «Соціологія і політичні науки». 2016. Т. 21. Вип. 2. С. 78–86. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vonu_sip_2016_21_2_9.

Тема 8

1. Гай-Нижник П.П. Будапештський меморандум: передумови і наслідки (не)гарантії національної безпеки України. *Гілея: науковий вісник*. 2016. Вип. 114. С. 366–378. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_114_95.
2. Дзьобань О. Національні інтереси як основа національної безпеки: світоглядно-методологічні аспекти. *Вісник Академії правових наук України*. 2010. № 3. С. 124–136. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/varpu_2010_3_13.
3. Квеліашвілі І.М. Концепція національної безпеки: інтерпретація базових понять. *Вісник Академії митної служби України. Серія «Державне управління»*. 2009. № 1. С. 13–19. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamcudu_2009_1_2.
4. Копанчук В.О. Державне регулювання системи громадської безпеки як складової національної безпеки. *Вісник Національного університету цивільного захисту України. Серія «Державне управління»*. 2019. Вип. 1 (10). С. 91–99.
5. Копанчук В.О., Кравчук О.В. Механізми державного управління системою технічного забезпечення сил безпеки України. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. № 11 (25). С. 82–90.
6. Крутов В., Новицький Г. Щодо правового статусу структур недержавного сектору національної безпеки України. *Вісник Академії правових наук України*. 2009. № 2. С. 161–168. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/varpu_2009_2_17.
7. Кулінська А.В. Еволюція парадигми національної економічної безпеки в інтересах стратегічного забезпечення національної безпеки країни. *Вісник соціально-економічних досліджень*. 2015. Вип. 3. С. 72–78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2015_3_11.
8. Тімкін І., Новікова Н. Система національної безпеки України: стан та перспективи розвитку. *Нова парадигма*. 2015. Вип. 128. С. 162–170. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nora_2015_128_18.

Тема 9

1. Биткін С.В. Конкурентна розвідка як технологія практичного забезпечення національної зовнішньоекономічної безпеки. *Стратегічні пріоритети*. 2016. № 3. С. 206–212. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sra_2016_3_26.
2. Буркальцева Д.Д. Економічна безпека підприємництва в системі безпеки національної економіки. *Вісник Академії праці і соціальних відносин і туризму*. 2016. № 1-2. С. 61–68. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VAPSV_2016_1-2_11.
3. Грибан В.Г., Гавриленко І.О. Впровадження в національну практику України базових принципів законодавства Євросоюзу в галузі безпеки праці, охорони життя та здоров'я працівників. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2015. № 3. С. 117–126. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2015_3_18.
4. Захаренко К. Роль громадських організацій і рухів у формуванні національної інформаційної безпеки. *Гілея: науковий вісник*. 2016. Вип. 115. С. 426–430. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2016_115_107.
5. Казанчук І.Д. Компетенція органів Національної поліції України щодо охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки в інтеграційних умовах. *Наше право*. 2017. № 1. С. 54–61.
6. Ковальчук В.М. Добровільні пожежні організації у системах цивільного захисту зарубіжних країн у контексті завдань органів публічної влади у сфері національної безпеки. *Ефективність державного управління*. 2015. Вип. 44 (1). С. 132–139. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44\(1\)_18](http://nbuv.gov.ua/UJRN/efdu_2015_44(1)_18).
7. Ковнір О.І. Формування патріотизму та національної свідомості дітей та молоді як складових національної безпеки української держави. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія». Серія «Педагогіка»*. 2016. Т. 269. Вип. 257. С. 33–37. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vp_2016_269_257_33_37.

- http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchduped_2016_269_257_7.
8. Сиволап Л.А. Теоретичні аспекти національної безпеки країни та вплив на неї економічної безпеки. *Вісник Приазовського державного технічного університету. Серія «Економічні науки»*. 2014. Вип. 27. С. 55–62. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VPDTU_ek_2014_27_9.
 9. Мартин О.М. Економічна безпека як складова національної безпеки. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. 2013. Вип. 22. С. 68–74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2013_22_16.
 10. Мартинюк В.П. Оцінка стану національної економіки на основі інтегрального показника економічної безпеки держави. *Економіка. Менеджмент. Підприємництво*. 2013. № 25 (1). С. 179–187. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/estepi_2013_25\(1\)_22](http://nbuv.gov.ua/UJRN/estepi_2013_25(1)_22).
 11. Олешко А., Швайдак В. Формування ендогенно орієнтованої інвестиційної політики в контексті зміцнення національної економічної безпеки. *Моделювання та інформатизація соціально-економічного розвитку України*. 2016. Вип. 2. С. 35–40. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/miceru_2016_2_6.
 12. Пасічник В. Функції національної ідеї в забезпеченні національної безпеки. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2013. № 2. С. 37–44. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2013_2_7.
 13. Пугач О.А. Моделювання загроз системі економічної безпеки національної економіки з позицій їх своєчасного виявлення та передбачення. *Економіка і регіон*. 2015. № 3. С. 103–109. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2015_3_19.
 14. Томчук І.О. Порівняльно-правова характеристика відповідальності за злочини проти національної безпеки за вітчизняним та зарубіжним кримінальним законодавством. *Право і суспільство*. 2015. № 4 (3). С. 189–194. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_4\(3\)_34](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_4(3)_34).
 15. Шахов В., Мадіссон В. Національний інтерес і національна безпека в геостратегії України. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2013. № 2. С. 44–56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2013_2_8.

Тема 10

1. Антонов В.О. Проблема формування нової нормативно-правової бази національної безпеки України на тлі нових викликів та загроз. *Часопис Київського університету права*. 2015. № 3. С. 70–73. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2015_3_18.
2. Вовченко Р.С. Підходи до розкриття сутності фінансової безпеки банківського сектору національної економіки. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2015. Вип. 2. С. 51–59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fkd_2015_2_9.
3. Гаращук О.В., Куценко В.І. Формування нової парадигми патріотичного виховання молоді – складової національної безпеки (соціально-економічні аспекти). *Економіка і регіон*. 2016. № 4. С. 27–34.
4. Герасимчук Т.Ф. Національна стійкість як детермінанта європейської інтеграції України. *Науковий журнал «Politicus»*. 2022. Вип. 4. С. 18–28. URL: http://politicus.od.ua/4_2022/3.pdf.
5. Захаров В.П., Захарова О.В. Національна безпека в XXI столітті та деякі додаткові заходи щодо її забезпечення. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2016. № 1. С. 20–22. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pupch_2016_1_8.
6. Каденюк Л.К. Ідея Екологічної Конституції Землі як фактор національної і глобальної безпеки. *Вісник Національної академії наук України*. 2017. № 3. С. 65–74. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnanu_2017_3_11.
7. Клімова Г.П. Економічна безпека у системі забезпечення національної безпеки держави. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». Серія «Соціологія»*. 2016. № 3. С. 207–210. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnyuac_2016_3_24.
8. Копанчук В.О. Становлення та розвиток державної політики у сфері національної безпеки та охорони громадського порядку в сучасних глобалізаційних умовах. Харків:

- НУЦЗУ, 2020. 278 с.
9. Корольова А.С. Стратегії національної безпеки США як орієнтири зовнішньої політики в контексті забезпечення енергетичних інтересів. *Гілея: науковий вісник*. 2015. Вип. 101. С. 523–526. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_101_140.
 10. Назаров М.С. Національна стійкість України: від концептуальних засад до практичної реалізації. *Науковий журнал "Politicus"*. 2020. Вип. 2. С. 64–69. URL: http://politicus.od.ua/2_2020/11.pdf.
 11. Національна стійкість України: стратегія відповіді на виклики та випередження гібридних загроз: національна доповідь / ред. кол. С.І. Пирожков, О.М. Майборода, Н.В. Хамітов, Є.І. Головаха, С.С. Дембіцький, В.А. Смолій, О.В. Скрипнюк, С.В. Стоєцький / Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України. Київ, 2022. 552 с.
 12. Ніколаєнко Ю.В., Шишлов Т.А. Сутність та необхідність регулювання економічної безпеки національної економіки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2016. Вип. 10 (2). С. 44–47. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_10\(2\)__11](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2016_10(2)__11).
 13. Овчаренко Ю.О. Сучасні виклики та загрози як фактор змін у стратегії забезпечення національної безпеки України. *Актуальні проблеми державного управління*. 2015. Вип. 3 (спец. вип.). С. 80–84. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdyo_2015_3.
 14. Пирожков С.І. Національна стійкість України: стратегія забезпечення. *Український географічний журнал*. 2022. Вип. 2 (118.) С. 3–10. URL: https://ukrgeojournal.org.ua/sites/default/files/UGZ_2022_2_003.pdf.
 15. Резнікова О.О. Національна стійкість в умовах мінливого безпекового середовища: монографія. Київ: НІСД, 2022. 456 с.
 16. Руснак І.С., Хижняк В.В. Національна безпека та підвищення обороноздатності України в контексті нових викликів і загроз. *Стратегічна панорама*. 2015. № 1. С. 12–20. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Stpa_2015_1_4.
 17. Терещенко Т.В. Особливості формування державної політики України у сфері європейської інтеграції. *Університетські наукові записки*. 2012. № 2. С. 118–123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Unzap_2012_2_20.
 18. Тітко Е.В. Національна та міжнародна безпека в контексті захисту прав людини в умовах сьогодення. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2016. № 2. С. 126–139. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fmrrp_2016_2_12.
 19. Торяник В.М. Інформаційна безпека як складова національної безпеки держави. Роль ЗМІ в забезпеченні інформаційного суверенітету України. *Право і суспільство*. 2015. № 6.2. С. 51–56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2015_6.
 20. Устименко О.В. Моніторинг національної безпеки як складова механізму стратегічного планування. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2016. № 4. С. 50–55. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnadu_2016_4_9.
 21. Чириченко Ю.В. Забезпечення економічної безпеки України як передумова її європейської інтеграції. *Вісник Академії митної служби України. Серія «Економіка»*. 2010. № 1. С. 124–129. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2010_1\(43\)__16](http://nbuv.gov.ua/UJRN/vamsue_2010_1(43)__16).
 22. Яковенко Н., Піскорська Г. Пріоритети міжнародно-політичної діяльності США в стратегіях національної безпеки. *Американська історія та політика*. 2016. № 2. С. 38–47. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ahp_2016_2_7.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1.	www.rada.gov.ua	Верховна Рада України
2.	www.president.gov.ua	Президент України
3.	www.kmu.gov.ua	Кабінет Міністрів України
4.	www.mfa.gov.ua	МЗС України
5.	www.europa.eu.int	Європейський Союз
6.	http://www.consilium.europa.eu	Рада ЄС

7.	www.europarl.eu.int	Європейський парламент
8.	www.eib.org	Європейський інвестиційний банк
9.	www.euro-ombudsman.eu.int	Європейський омбудсмен
10.	www.esc.eu.int	Економічний і соціальний комітет
11.	http://www.cor.europa.eu	Комітет регіонів
12.	www.eca.eu.int	Європейський суд аудиторів
13.	www.curia.eu.int	Суд Європейського Союзу
14.	http://europa.eu/agencies/community_agencies	Агенції Європейського Союзу
15.	www.osce.org	ОБСЄ
16.	www.cer.org.uk	Центр європейських реформ
17.	www.europa.eu/lisbontreaty	Лісабонський договір
18.	www.worldbank.org	Світовий банк
19.	www.un.org	ООН
20.	www.delukr.ec.eu.int	Представництво ЄС в Україні
21.	www.ukraine.eu.mfa.gov.ua	Представництво України в ЄС

О Н О В Л Е Н О

Професор кафедри публічного управління та адміністрування, доктор наук з державного управління, доцент
«15» січня 2024 року

_____ Володимир КОПАНЧУК

Доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка економічних наук, доцентка
«15» січня 2024 року

_____ Олена ХИТРА

Доцентка кафедри публічного управління та адміністрування, кандидатка економічних наук, доцентка
«15» січня 2024 року

_____ Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

С Х В А Л Е Н О

Рішення кафедри публічного управління та адміністрування
«15» січня 2024 року, протокол № 7

Завідувач кафедри, доктор наук з державного управління, кандидат економічних наук, професор
«15» січня 2024 року

_____ Едуард ЩЕПАНСЬКИЙ